

OFFISERSBLADET

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

6 2015

Litt av hvert
Kjekt å ha!
Hva skjer?

CRC Mågerø

– operativ til siste sekund

Spennende logistikkprosjekt på Andøya

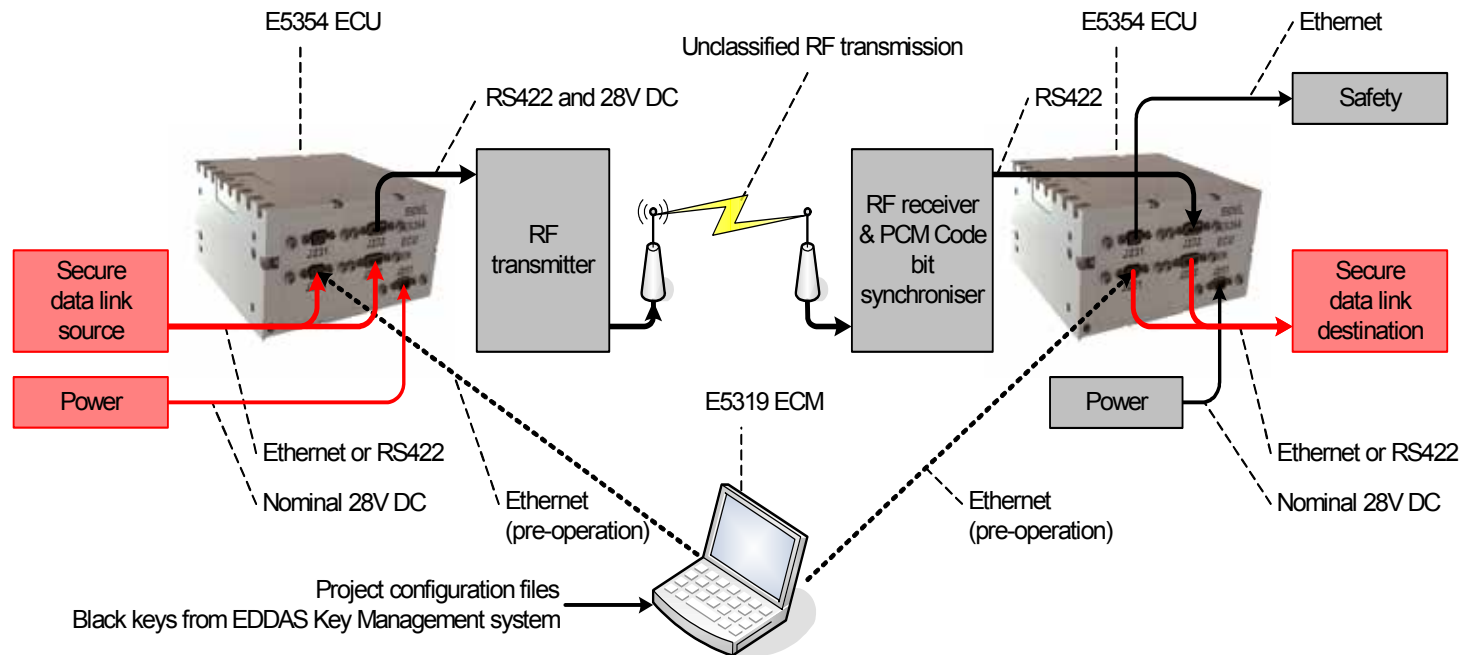
Nye stormpanser- og stingvogner til Hæren

BFOs første ekstraordinære kongress

NÅ STÅR NASJONEN OVERFOR ET VIKTIG VALG!

Secure data link with E5354 ECU

Security features:

- Data link confidentiality, integrity and authentication
- Designed for HEMMELIG/NATO SECRET
- CIK for CCI handling and post-operation protection
- Tampering protection
- GCM-AES-256 protection
- Benign rekeying offline protection (black keys)
CTR-AES-256, ECIES-521 and ECDSA-521

Black interfaces:

- 100BASE-TX Ethernet
- RS422 data and clock, 0.1-8.0 Mb/s to RF transmitter or from PCM Code bit synchroniser
- 28V 0.6A DC power to RF transmitter

Communication protocols:

- RFC 791 IPv4
- IEEE 1588 PTPv1

EMC, TEMPEST and environments:

- MIL-STD-461F
- SDIP-27 level A
- MIL-STD-810F

Data link protocols:

- CCSDS 132.0-B-1 TM Space Data Link Protocol
- IRIG-106-07 embedded in CCSDS TM (optional)
- Information forwarding to safety functions

Encryption/Decryption unit:

- E5354 ECU - EDDAS Crypto Unit

Configuration system:

- E5319 ECM - EDDAS Configuration Management

Support system:

- E5353 EKM - EDDAS Key Management system

Red interfaces:

- 100BASE-TX Ethernet
- RS422 data and clock, 0.1-8.0 Mb/s to and from secure data environment (optional)
- CIK (optional)
- DS101 (optional)

Power input:

- Input 20-36V DC

Operating temperature range:

- -40°C to +85°C

Kampflyprosjektet tok nesten hele økningen i Forsvarsbudsjettet

Først av alt må jeg si det er gledelig når vi ser en vilje og forståelse fra Regjeringen til å øke forsvarsbudsjettet. Det ble en økning på drøye 9 prosent, noe som sikkert ikke var lett å få igjennom i kampen med de tynge budsjettheierne.

Mye av innholdet i denne utgaven dreier seg naturligvis om Forsvarssjefens Fagmilitære Råd, og om vårt forsvarsbudsjett for 2016, som fikk en økning på 4,3 milliarder kroner. BFO har vært tungt inne i drøftingene i forkant av Forsvarssjefens fremleggelse av FMR. BFO la ned betydelige ressurser på analyse og gjennomgang av alt innholdet i FMR, og sendte frem et gjennomarbeidet notat, med kommentarer og forslag til endringer.

Nestleder BFO Rune Rudberg og undertegnede var også til stede i Stavanger under NATOs parlamentariker samling, og fikk samtaler med både statsminister, forsvarsminister og forsvarssjef. Temaet var selvfølgelig FMR og forsvarsbudsjett 2016, inklusive fremtidig budsjettutvikling. Ine Eriksen Søreide var meget fornøyd med det hun kalte en historisk økning av forsvarsbudsjettet, Haakon Bruun-Hanssen ga uttrykk for at han, som beskrevet i FMR, hadde ønsket seg mer til selve driften av Forsvaret. Statsminister Erna Solberg var i strålende humør i resepsjonen på hotellet ved ankomst Stavanger søndag kveld. Det viktigste Erna Solberg sa i løpet av samtalen med BFO, var at målet om et forsvarsbudsjett på 2 % av BNP vil bli nådd innen 10 år. Vi velger å tro statsministeren på dette.

Personlig synes jeg det er meget positivt med den relativt kraftige økningen av forsvarsbudsjettet, noe som føles som et lys i enden av tunnelen. Men mesteparten går jo i hovedsak til kampflyprosjektet - utbyggingen av Ørlandet kampflybase og etterslep på vedlikeholdssiden i Sjøforsvaret. I FMR ba forsvarssjefen om mer penger til blant annet drift/øving og flere materiellinvesterings-prosjekter. Milliardene til Ørland, burde vel strengt tatt kommet som en ekstrabevilgning fra Stortinget knyttet til kampflyanskaffelsen/kampflyprosjektet? Luftforsvaret har nok allerede begynt å grue seg til de skyhøye leie-kostnadene de kommer til å måtte betale til Forsvarsbygg for all den nye EBA'en som nå bygges.

Uansett håper nok flere enn meg på at Regjeringen vil fortsette økningen av forsvarsbudsjettet i årene fremover, og at det etableres en tverrpolitisk enighet på Stortinget om dette. Det er det eneste riktige med dagens sikkerhetspolitiske situasjon, og etter flere tiår med underdekning på forsvarsbudsjettet.

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

6
oktober 2015

OFFISERSBLADET

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPPESAMMENHANG

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

ANNONSEANSVARLIG:

SALGSFABRIKKEN AS
2211 Kongsvinger
caroline@salgsfabrikken.no. Mobil: 918 14 222

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punkt&prikke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER: Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

Forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen legger frem sitt Fagmilitære Råd.
Foto: Torbjørn Kjosvold

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 16. oktober 2015
(Bekreftet opplag 2014: 10.200)

UTGIVELSESPLAN 2015:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
7 desember	20.11	10.12

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

facebook.com/bfo.no
twitter.com/bfo12
instagram.com/bfo12

Bilia tilbyr utenlandsbeordrede Kampanje på nye Volvo V60 Cross Country

Volvo International Customer Sales

Kampanjepakken inneholder:

- **Diplomat-pakke**
 - Digitalt kombiinstrument (krom) med TFT fargeskjerm. 3 innstillinger, «Elegance», «Eco» og «Performance»
 - Tekstil gulvmatter
 - Parkeringssensor foran
 - Ryggekamera
 - High Performance Sensus Connect, 4x50W/8 høyttalere, DVD-spiller, 7" skjerm, USB, Bluetooth handsfree
- **50% rabatt på Momentum eller Summum utstyr**
- **50% på diverse pakker**
- **50% på diverse single options**
(ekskl. automat, metallic-lakk, tilbehør)

Dette tilbudet gjelder de som skal stasjoneres i utlandet.

Tilsvarende gode kampanjer også på andre modeller.

www.volvocars.com/diplomat/diplomats/shopping-tools/diplomat-offers

Kontaktinfo: Siv Fjellmo Grøndahl.
Military Sales Manager, Bilia Økern.
Tel. +47 530 25 039/+47 481 34 723.
E-mail sfg@bilia.no

Forbruk blandet kjøring 0,42–0,66 l/mil, CO₂-utslipp 111–153 g/km. Kampanjeperioden gjelder til 30.11.2015. Illustrasjonsfoto. Forbehold om trykkfeil.

**Alt som gjelder Volvo.
Og litt til.**

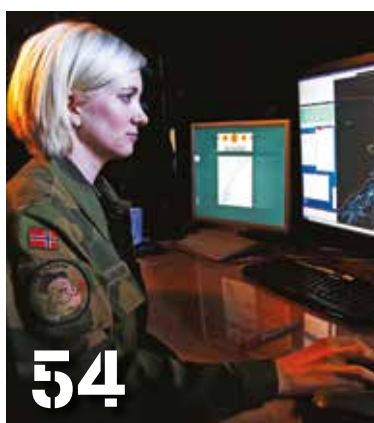
Ring oss på telefon 08555
Chat med oss på bilia.no og følg oss på
facebook.com/bilianorgevolvo

Oslo/Akershus: Follo, Fornebu, Jessheim, Lillestrøm, Økern
Buskerud: Drammen, Gol, Hønefoss
Hedmark/Oppland: Gjøvik, Hamar, Kongsvinger, Lillehammer

FASTE SAKER:

Redaktøren: Kampflyprosjektet tok nesten hele økningen i Forsvarsbudsjettet	3
BFO leder:	20
Giv akt!	21
Hva skjer?	22
KAFO&BESO	30
Kjekt å ha!	31
Litt av hvert	36-37, 46-47, 49, 64-64
Leserinnelegg	40
Tilbakeblikk	56
INTOPSKOKKEN	58
Internasjonale nyheter	66

ARTIKLER:

BFO og Forsvarssjefens fagmilitære råd	6
BFOs første ekstraordinære kongress er gjennomført	10
Eksplisvrydderen som forhandler din lønn	12
Oppdraget har vært en suksess	15
De første topp moderne CV90 vognene til Hæren!	16
Fikk en aha-opplevelse!	38
Med hæren inn i fremtiden – alltid relevant!	42
BFO på stort NATO-arrangement i Stavanger!	48
HV – Øvelse Trøndelag	50
Mågerø – operativ til siste sekund!	54
Kystartillerimuseet på Oscarsborg	60
Unik og smart logistikkavtale på Andøya	62

BFO og Forsvarssjefens (FMR) 2015

Den 1. oktober ble Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) overlevert til Forsvarsministeren. Med dette ble en milepæl nådd. BFO har vært tett involvert i utviklingsprosessen, både på nivå en og to. Forsvarssjefen har vist at han mente det han sa om inkluderende og åpen prosess!

TEKST: JON VESTLI BFOs KOMPETANSEUTVIKLER
FOTO: FMS

Her er oppsummeringen av hva BFO har stått for og ment gjennom det siste årets arbeid med FMR. Det danner da også grunnlaget for hva vi kommer til å mene frem til den nye langtidsplanen blir formalisert i Stortinget i vårsesjonen 2016.

HVA STÅR VI FOR

Vårt utgangspunkt for diskusjonen om Forsvarets fremtid er basert på ivaretagelsen av våre medlemmer og deres arbeidssituasjon, og at Norge skal ha et best og mest mulig effektivt forsvar. Det er tre punkt som danner grunnlaget for våre meninger og innspill:

- Forutsigbarhet i ansettelsesforholdet gjennom en stabil forsvars- og sikkerhetspolitikk med langsiktige linjer og utviklingstrekk.
- Relevante og utfordrende arbeidsoppgaver basert på tilstrekkelige og forutsigbare ressurser samt utviklende karrieremuligheter i sektoren.
- Respekt og etterrettelig behandling basert på lover, avtaler og kjørereglene i arbeidslivet.

Først og fremst vil BFO gi Forsvarssjefen ros for hans åpenhet og inkluderende arbeidsform i prosessen med å etablere et fagmilitært råd hvor hensikten er å skape en bærekraftig balanse mellom oppgaver, struktur og ressurser, i en tid hvor sikkerhetsutfordringene Norge står ovenfor er endret. BFO håper at rådet vil gi ønsket effekt gjennom å understreke den vedvarende underfinansieringen Forsvaret har vært utsatt for gjennom flere år, og at man nå ikke kan unnlate å handle dersom Norge skal ha en selvstendig forsvarsevne i fremtiden.

HOVEDINNTRYKK

BFO har gjennom flere år påpekt ubalansen mellom Forsvarets økonomi og de pålagte oppgaver. Dette har i flere omganger blitt ytterligere styrket gjennom bereg-

ninger gjort av Forsvarets Forskningsinstitutt, tenketanker, tidligere flaggoffiserer – og nå også Forsvarssjefen. Forsvarssjefens råd beskriver en økonomisk situasjon som er svært alvorlig; dagens operative struktur slik den er besluttet gjennom Prop 73S svarer ikke opp for dagens sikkerhetspolitiske utfordringer, og den er underfinansiert. Etableringen av en nøktern og fremtidsrettet struktur som er i økonomisk balanse vil kreve en strykning av forsvarsbudsjettet på ca 175 milliarder kroner frem mot 2035 – altså en reell påplussing som vil bidra til at Norge beveger seg i retning av å bruke 1,7-1,8 % av brutto nasjonalprodukt (BNP) på forsvaret av landet.

Dette ligger fortsatt under forpliktelsen man gjorde i 2014 hvor Statsministeren forpliktet Norge til å bruke minimum 2 prosent av BNP. Forsvarssjefen forutsetter at man får en nødvendig økonomisk ramme, og sammen med den økende usikkerhet i vår sikkerhetspolitiske situasjon, har dette dannet grunnlaget for en nøktern men balansert struktur som kan møte de oppgavene slik de er beskrevet i rammeskrivet fra Forsvarsministeren. BFO mener at i dette ligger også den største risikoen for at rådet ikke vil bli fulgt – Regjering og Storting viser liten vilje til å bevilge de ressursene som er nødvendig.

BFO er svært bekymret for den potensielle risikoen det medfører dersom de bærende forutsetninger for Forsvarssjefens råd, ikke blir innfridd; Politisk beslutning om å øke forsvarsbudsjettene, effektivisering innen ledelse, stab og administrasjon, samt forenkling i Forsvarsdepartementets metoder for styring og rapportering.

Hovedpunktene fra vår gjennomgang av rapporten og prosessen i utviklingen av FMR kan oppsummeres slik;

- BFO er meget bekymret for økonomiens innvirkning på rådet; det er lagt opp til et høyt spill hvor politikernes vilje til å sette handling bak egne vedtak om å styrke forsvarsekonomien, vil bli satt på prøve.

- BFO er bekymret for Forsvarets evne til å beholde og utvikle kompetanse med bakgrunn i konsekvensene av de foreslåtte endringer innenfor utdanningssystemet og hastigheten på innføringen av OR-OF-korpset. Forsvarssjefen tilkjennegir svært stor utålmodighet gjennom sin tidsplan, noe som kan medføre ukloke valg på sviktende grunnlag.
- BFO mener at konsekvensene innenfor HR-området og daglig ledelse, styring og arbeidsgiverrollen burde vært bedre beskrevet og analysert, da en feilslått vurdering på dette området medfører stor risiko for Forsvarets fremtid.
- BFO mener også at ambisjonene som er synliggjort innen effektivisering av ledelse, stab og administrasjon er ambisiøs og at det er stor risiko knyttet til å realisere det potensialet som er beskrevet. Uten en reell endring i Forsvarsdepartementets styring og rapportkrav, vil hele rådet kunne falle; Færre mulige endringer i staber gir mindre rom for å redusere antall administrative årsverk, noe som igjen vil minske mulighet for flere operative stillinger.
- BFO kan ikke stille seg bak Forsvarssjefens anbefalinger med hensyn til flytting, nedlegging eller omvæpning av avdelinger. Først og fremst er dette Forsvarssjefens ansvar alene, og vi har ikke fått en grundig nok analyse for de ulike anbefalingenes rasjonale og innsparingspotensialet (etter hva vi vet er dette så å si utelukkende økonomisk drevet). Her har vi i tillegg mottatt innspill fra flere medlemmer som ikke ser en økt operativ effekt, kun økte kostnader i grunninvesteringer og tapt kompetanse.

ØKONOMI

BFO uttrykte bekymring for at den alvorlige økonomiske situasjonen ikke vil bli forstått av politikerne, og anbefalte at man spisset dette budskapet ytterligere. En reell styrket forsvarsekonomi er en kritisk viktig forutsetning for den foreslåtte operative struktur, og den politiske debatt må ha inngående kunnskap om dette.

fagmilitære råd

Forsvarssjefen legger
frem sitt Fagmilitære råd.

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide mottar Forsvarssjefens Fagmilitære råd og nå er det opp til Regjeringen å redde Forsvaret.

F 35 kjøpet og driften av dette kampflyet tar store deler av investeringsbudsjett og driftsbudsjett.

BFO anbefalte at tilrådommen ga en mer utdypende forklaring av den økonomiske situasjon, oppdragets rammer, beregninger, og hvordan den beregnede bane (basislinjen) kommer til en underdekning på ca 180 milliarder. Det er fortsatt utfordrende å kunne forstå de tekniske beregninger og spesielt de fordyrende elementene (forsvarsspesifikk fordyrelse) som Forsvarets Forskningsinstitutt legger til grunn. Vi mente også at man burde gi en bedre beskrivelse av sammenhengene mellom de tre økonomiske rammeforutsetninger som er behandlet. I dette anbefalte vi videre at man endret og tydeliggjorde hvordan finansieringen av nye kampfly påvirker de økonomiske banene frem mot 2035. Det er etter vår mening ikke tydelig nok hvordan investeringsfinansiering og drift er tenkt for og etter anskaffelsen er fullført.

I en tid med stor usikkerhet rundt kostnadene ved flykjøp hvor eksempelvis valutaforutsetningene har endret seg vesentlig, mener BFO at det er risikosport at det ikke er gitt styringssignaler på forventet utvikling, og at denne anskaffelse ikke skal vurderes i tilrådommen. De store utfordringene i fremtiden er uansett ikke relatert til investeringselementet, men mot drifts-, vedlikeholds- og oppgraderingselementer.

BFO mente også at det tas en særlig risiko knyttet til effektiviseringen som er lagt til grunn i rådet. Dette gjelder spesielt innen ledelse, stab og administrasjon hvor det er lagt til grunn store innsparinger.

PERSONELLET

BFO advarte mot den beskrivelsen som gis når det gjelder effekten av ny militær ord-

ning, og den ambisjonen som er gitt for utviklingen med en prosentvis fordeling på de ulike kategoriene fram mot 2030. Det er uheldig at man benytter ramkestyring til fordel for kvalitative analyser.

Det er avgjørende for Forsvarets fremtidige virke å lykkes med innføringen av en ny personellordning og å kunne beholde og fortsatt tiltrekke seg kompetent personell. BFO støtter Forsvarssjefen i at det er vesentlig å utvikle systemer for forvaltning som sikrer den ansattes og arbeidsgivers behov. Sett fra vår side er det i den kommende perioden et stort behov for fleksible overgangsløsninger basert på gode kompetanseanalyser og godt beskrevne slutttilstander, framfor rigid styring på kategorier. En slik tilnærming vil etter BFOs mening gjøre det lettere å beholde kompetanse og kvalifisert personell i perioden. Dette bør også framkomme av rådet som nå gis fra Forsvarssjefen.

Gitt den store omstillingen som personellområdet nå er på vei inn i, mener vi at det fagmilitære rådet har en for tynn beskrivelse av en framtidig utvikling. BFO savner en tydeligere beskrivelse av ambisjoner for å bygge kompetanse for fremtiden i de to søylene (OR og OF). Her burde det vært gitt en bredere utdypning knyttet til det å rekruttere, utvikle og beholde militært personell. BFO hadde forventet at Forsvarssjefen også tydeliggjorde arbeidsgiverrollen i en slik sammenheng.

UTDANNING

BFO er enig i at man må se på Forsvarets utdanningssystem, og støtter Forsvarssjefen i å avvente eventuelle endringer. Imidlertid mener vi at arbeidet med en

gjennomgang først bør starte i 2020, ikke være ferdigstilt i 2020 slik Forsvarssjefen foreslår.

BFO har i sine innspill vært meget tydelige på at en framtidig utdanningsordning må vektlegge solid bygging av militærfaglig kompetanse hvor fag, dannelses, profesjon og lederskap står sentralt. Utviklingen av karakter og kultur som gis ved den enkelte befalsskole og krigsskole er avgjørende for å forstå yrket og danne et solid grunnlag slik at offiserer og befal skal mestre de utfordringer en vil bli satt ovenfor. En for rask omstilling av utdanningsområdet, koblet sammen med en total omlegging av personellsystemet, gir stor risiko for at mye av denne arven vil forsvinne.

BFO støtter Forsvarssjefen i sin tilnærming i å se på utdanningssystemet i en påfølgende prosess slik dette er tydeliggjort i drøftingsutkastet. Vi mener at en hensiktsmessig tilnærming er å se på dette mot slutten av implementeringsperioden av ny militær ordning. For å kunne gjøre en god kvalitativ vurdering av den nye ordningen og behovet for framtidig utdanning mener BFO at dette ikke bør starte før 2020. Dette vil gi tilstrekkelig rom for å høste erfaringer med en todeling av de ansatte og innføringen av ny militær ordning. BFO vil også advare mot å gjøre endringer i deler av grunnlaget og incentivene som i dag understøtter utdanningen, før gjennomgangen av utdanningssystemet er fullført. Dette inkluderer blant annet vilkår under utdanning. Her ligger det blant annet rettigheter som er framforhandlet mellom partene og vi forventer at dette behandles deretter.

Hæren kan miste støtte fra Bell 412 helikoptere.

Fregatten Thor Heyerdahl og de andre fregattene kan gå en usikker fremtid i møte, allerede nå ser de ut som gamle rustholker.

Fra en HV 11 øvelse der innsatsgruppe Archery er i aksjon.

STAB, LEDELSE OG ADMINISTRASJON

BFO mente at beskrivelsen av de foreslåtte endringene i stab, ledelse og administrasjon med hensyn til realisering av effektiviseringen, måtte bli vesentlig styrket.

BFO mener at beskrivelsen angående effektivisering av Forsvarets ledelse, stab, administrasjon og utdanning, ikke gir en fullgod beskrivelse av hvordan innsparingen skal realiseres. Vi reagerer på forutsetningene som er lagt til grunn når «rapporteringskrav fra Forsvarsdepartementet til Forsvaret reduseres» ligger som et premiss for å oppnå de resterende effektiviseringsgevinstene. Her mener vi at dette, sammen med en betydelig usikkerhet knyttet til arbeidsgiverfunksjonen og håndtering av denne, gir store utfordringer med å nå målet om en betydelig innsparing.

Vi er særlig bekymret for den lokale arbeidsgiverrollen, hvor rådet signaliserer en ytterligere sentralisering av ressursene for å håndtere slike spørsmål ved å etablere betydelig færre DIF- og BRA-enheter. Denne anbefalingen står også i kontrast til Kompetansemeldingens (2013) krav om økt grad av desentralisering og lokalt ansvar og myndighet. Dagens suksess i forvaltningen av personell er i stor grad knyttet til en tydelig og robust lokal arbeidsgiver med tilstrekkelige faglige ressurser nært personellet. BFO anbefaler derfor at man styrker rådets beskrivelse og samtidig tydeliggjør behovet for videre analyser og prosess simuleringer for å utvikle fullgode løsninger.

AVSLUTNING

Gjennom god informasjonsdeling har vi som organisasjon blitt satt i god stand til å gi gode innspill til det rådet Forsvarssjefen

fremmer. I tillegg har våre innspill underveis blitt behandlet på en god og seriøs måte hvor det har blitt gitt rask tilbakemelding, dette har medført at vi har hatt en løpende dialog knyttet til vanskelig tema. BFO mener at dette har styrket arbeidet og rådet som nå gis, og vi ser at våre innspill har blitt tatt på alvor.

På nivå 2 er det gitt tilbakemelding om at prosessene har vært av varierende kvalitet, fra meget gode til dårlige. De fleste innsigelsene dreier seg i all hovedsak om mangel på grunnlagsdokumenter og økonomiske beregninger samt mangel på jevnlig statusmøter. I tillegg virker det som om den enkelte arbeidsgiver på nivå 2 ikke har hatt tilstrekkelig grunnlag for å gå i dybden av rådet samt god nok kjennskap til hva som ligger bak anbefalingene. Dette har skapt utfordringer for den prosessen som er gjennomført på nivå 2.

I en tid med en rekke økonomiske utfordringer mente BFO at anbefalingen må være lett forståelig, logisk i sin økonomiske oppbygning, godt begrunnet og lett å forstå. Utfordringen for Forsvaret er nå så stor at vi ikke må oppleve at dokumentet kun gir minimal uttelling, at dagens budsjett ramme videreføres og at man sitter igjen med belyste konsekvenser som gradvis vil strupe Forsvaret. Beskrivelsen må være så tydelig og dekkende at man unngår svekket troverdighet av et så sentralt og viktig arbeid som her er gjennomført.

BFO har gjennom prosessen fokusert på selve grunnlaget for Forsvarssjefens fagmilitære råd. De operative valg og strukturelle endringsforslag er Forsvarssjefens ansvar, og kommer som en konsekvens av de gitte rammer og dagens utgangspunkt.

Vi mener at Forsvarssjefens fagmilitære råd gir en klar og tydelig beskrivelse av konsekvenser og virkninger ved forskjellige budsjettnivåer, og at det samtidig gir et tydelig bilde av Forsvarets utfordringer og nåsituasjon. Vi merker oss at BFOs «Temahefte: Forsvarets økonomi» gjenspeiler mange av de utfordringer som FSJ beskriver og de analyser han har vektlagt for å finne løsninger. BFO forstår Forsvarssjefens innretning og beskrivelse, men er bekymret over skjørheten i anbefalingen. De to bærende forutsetningene, økonomi og endringer i styring og rapportering, må innfris for å skape den handlefriheten Forsvarssjefen trenger for å realisere et nøkternt forsvar av Norge. Og i dette ligger det svært mye usikkerhet og risiko for å feile.

Første oktober avleverte Forsvarssjefen sitt råd – nå er det opp til Regjering og Storting. Det er kanskje på sin plass å minne om tre ting;

- Forsvarsministeren har vært veldig tydelig med hensyn til forsvarøkonomien, for eksempel i Oslo Militære Samfund 6. Januar 2014 hvor hun blant annet uttalte «Vi ønsker å styrke den operative evne. For å få til dette, må forsvaret ha en bærekraftig økonomi. Og vi må vite at beslutninger som er tatt står seg i et langsiktig perspektiv. Det krever realisme og en god porsjon nøkternhet.»
- Statsministeren skrev samme år under på en forpliktelse om å øke forsvarsbudsjettet til 2 prosent av BNP.
- Så å si alle partier har beslutninger fra sine landsmøter om å styrke forsvaret.

«Talk the Talk – Walk the Walk»

BFOs første ekstraordinære

Den ekstraordinære kongressen ble avholdt på Clarion Oslo Airport Hotell Gardermoen den 25. august, og ble avholdt for å ta stilling til om BFO ved en vedtektsendring nå skal organisere hele OR-korpset.

TEKST EINAR HOLST CLAUSEN

FOTO: MORTEN GRANHAUG

Med kun ett hovedpunkt på dagsorden, var det kun satt av én dag til denne ekstraordinære kongressen. Etter et musikalsk innslag, åpnet leder BFO, Jens Jahren, kongressen. Men før den ekstraordinære kongressen gikk til votering/avstemming, ble det tid til en rask orientering om ny militær ordning (ny befalsordning), av Heidi Fredriksson, i tillegg til noen innledende ord om vedtektene og Hovedstyrets forslag til nye vedtekter.

BFOs vedtekter og formålsparagrafer ble gjennomgått, og etter en rask runde med kommentarer og diskusjon, ble nye vedtekter vedtatt.

NYE VEDTEKTER

§ 1 FORMÅL

Befalets Fellesorganisasjon (BFO) er en tjenestemannsorganisasjon for militært personell fra alle forsvarsgrener.

§ 1b å samle alt militært personell i én organisasjon.

§ 2 MEDLEMSKAP

§2a. som medlem i BFO kan opptas militære tjenestemenn (OR/OF) og befals elever.

§2b. når medlemmer slutter som tjenestegjørende, kan de fortsette som passive fordelsmedlemmer uten aldersbegrensning.

§ 18 Vedtektsendringer foretatt av BFOs ekstraordinære kongress 25. august 2015, trer i kraft fra denne dato.

Tradisjonen tro ble BFOs Hederspris også delt ut – den gikk til Bjørn Antonsen!

BFOs Hederspris utdeles den som har opptrådt, handlet og utvist et engasjement av en slik art at det er å betrakte som fremragende.

Her er begrunnelsen for tildelingen: Prisvinneren er et av de medlemmene med størst og lengst engasjement som tillitsvalgt i BFO. Gjennom sitt engasjement har han fremstått som en bauta for BFO både lokalt, regionalt og sentralt. Med

kongress er gjennomført

Hederspris-vinneren tilkommer et flott diplom, blomster, et kunstverk og mye heder og ære.

Leder BFO Jens Jahren åpner den første ekstraordinære kongressen i BFOs historie.

sine refleksjoner og faglige innsikt høster han stor anerkjennelse blant medarbeidere så vel som ledelsen. Han er en stor kapasitet for BFO som bruker sin erfaring som offiser, tillitsvalgt og livet forøvrig på en fremragende måte. Han er lojal, positiv og empatisk og gjennom dette spiller han BFOs grunnleggende verdier; styrke, uavhengighet og samarbeid.

Den ekstraordinære kongressen vedtok også to resolusjoner som følger:

TRANG FØDSEL FOR NY MILITÆR ORDNING

«Befalets Fellesorganisasjon (BFO) ønsker ny militær ordning, som gir Forsvaret

mulighet til å samle alle ansatte under ett lov- og avtaleverk, velkommen.

Men BFO er samtidig bekymret for at ordningen ikke løser Forsvarets aller største utfordring; evnen til å beholde kompetanse over tid! Økt bruk av beordringer, dårligere avansements-vilkår og dårlige pensjonsrettigheter for personell som må gå av for 35 års aldersgrense vil ikke være rekrutterende. Dessverre har Forsvarsdepartementet valgt å gi ut rigide føringer for forvaltningen, noe som kan sette hele ordningen i fare».

SAMARBEIDSKLIMA OG MAKTARROGANSE FRA ARBEIDSGIVER

«Befalets Fellesorganisasjon (BFO) er skuffet over Forsvarsdepartementet og

Forsvarsstabens manglende vilje til å involvere arbeidstakerorganisasjonene i viktige saker som angår Forsvarets ansatte.

BFO forventer at arbeidsgiver i større grad vil møtes rundt forhandlingsbordet. Det er nødvendig å benytte rettsapparatet, når man kan bli enige om bedre løsninger.

BFO krever at arbeidsgiver forholder seg til intensjonen i Hovedavtalen, og behandler Forsvarets ansatte gjennom arbeidstakerorganisasjonene som likeverdige parter».

Eksplosivrydderen som forhandler din lønn

Jeg jobber innen fagfeltet tariff, og det er alt som har med lønn og tillegg å gjøre, sier Even Mølmshaug. Men det er ikke lenge siden han uskadeliggjorde bomber. Vi møter også en engasjert mann i lokalpolitikk som har basstemme i Fossegrimen kor.

Av GURI C WIGGEN

Forhandlingslederen i BFO innen tariffområdet, har en litt asymmetrisk fortid og er kanskje mindre skvetten enn folk flest. For Even Mølmshaug var med å starte Forsvarets ammunisjons- og eksplosivryddeskole i 2005, en skole han var sjef for frem til 2010.

HVORDAN I ALLE DAGER HAVNET DU SOM TARIFFORHANDLER I BFO?

-Jeg traff Rune Rudberg på Kastrup og nevnte utlysningen som Forhandlingsleder på tariff. Senere søkte jeg, og her er jeg nå. Even viser vei inn i møterommet og blikket hans undrer litt på hva dette skal handle om. Men så løsner han opp, etter litt småprat.

-Tariff er et ord man har litt vanskelig å forholde seg til. Det handler enkelt og greit om din og min lønn. Det er det vi driver med, å lage best mulige forhold til de som arbeider i Forsvaret – som er en krevende arbeidsgiver. Vi opplever desverre at de vi møter i Forsvaret har mindre fullmakter til å forhandle nå enn tidligere, det er i det minste mitt inntrykk, sier han.

HAN INNRØMMER EN DEL FRUSTRASJON I FORHOLD TIL DAGENS SITUASJON

-Tidligere fikk man til løsninger på

enkeltmann- og kollektive løsninger. Nå er det fokus på sparing. Jeg har en opplevelse av at Forsvaret var villig til å investere mer i sine ansatte tidligere enn nå. Det handler tross alt om å gjøre Forsvaret til en attraktiv arbeidsplass. Da må vi finne gode løsninger, også i dag.

Situasjonen er som kjent ikke den beste nå, med sparekniven god plantet i budsjettet.

-Jeg føler litt på at Forsvaret «høster» de beste årene til personellet. La oss si de 15 åra mellom 20 og 35. Mange av disse er svært motiverte og dyktige til å fortsette. Og så har vi ikke midler og stillingshjerner til å tilby våre folk. Det er litt rart. Han smiler lett med et oppgitt uttrykk i øynene. Og hvordan det har blitt slik vil han ikke gi seg ut i å forklare. Men det har definitivt noe å gjøre med den nye befalsordningen.

-Nye kampfly tenker jeg ikke mye på. Vi har hatt amerikansk materiell i mange år i Luftforsvaret. F-16, F-5, F-104...de siste 50 år har vi hatt amerikansk materiell. Det i seg selv er ikke noe nytt.

KOMMER FRA LUFTFORSVARET

-Jeg liker å si at jeg «konverterte til Luftforsvaret» fordi den blå uniformen står bedre til øynene mine. Han ler litt.

I 1979 startet han på Hærens yrkesskole for våpenteknisk Befal på Helgelands-

moen i Hønefoss, etter en tur på GP, og en periode i Libanon, ble det Luftforsvaret.

-Jeg er født i Åndalsnes i Romsdal. Og kom til Spydeberg som 6 åring og bodde der inntil jeg begynte i Forsvaret da jeg var 17, gjennom yrkesfaglig skolegang.

-Jeg tilhører fortsatt Luftforsvaret. Jeg jobbet på Rygge hovedflystasjon i «ammunisjonsbransjen» ved teknisk avdeling. Etter hvert ble det mer i retning av Baseforsvar. Etter 11 år på Kjeller ved Fagkontoret for Ammunisjon og Eksplosivrydding kom det noen år med omstillingsprosjektet i Forsvaret. I 2003 ble jeg utnevnt Oberstløytnant og jeg jobbet i Luftforsvarsstaben inntil 2005. Senere samme år ble han sjef Forsvarets ammunisjons og eksplosivryddeskole og bygde i samarbeid med dyktige medarbeidere opp den avdelingen.

-Det har gjort størst inntrykk i meg. Det var høydepunktet i karrieren så langt. Årene mellom 2005 og 2010. Jeg var sjef og vi måtte få på plass fasiliteter til denne skolen. Det var i utgangspunktet dårlig utstyrt hvor vi startet og vi hadde ikke funksjonelle treningsfasiliteter engang. Dette fikk vi på plass i perioden frem mot 2010. Alle som driver med uskadeliggjøring av eksplosiver og bomberydding blir altså utdannet der. Fra hele landet og alle er militære. Vi samarbeider også med Norsk Folkehjelp. (De har mineryddere

Fra mineryddingskurs i USA Foto: Privat

Foto: Offisersbladet

ute i forbindelse med bistandsarbeid.) Med oppturer følger også nedturer.

OPPLEVELSER SETTER SINE SPOR

-Den største nedturen fikk jeg 10.mai 2010 da en av mine ansatte ble skutt på og livstruende skadet i Afghanistan. Det ble en psykisk påkjenning. Jeg kom ut av Sørums Kirke, etter opptreden med koret, og så at jeg hadde 15 tapte anrop fra min militære sjef. Han kunne ikke ta det per telefon og vi måtte møtes. Han viste meg et bilde av en løytnant som jobbet for meg, og ba meg identifisere han. Sjefen kunne informere meg om at han var skutt og kritisk skadet. Han ble operert i Maymaneh og i Mazar i sharif og kom så til Ullevål. Heldigvis er han tilbake i jobb, og fungerer bra til tross for han ble gjenomskutt. Even viser nede ved ryggraden og peker diagonalt oppover. Historien kunne endt verre. Men dette har satt sine spor i Even.

EKSPLOSIVER

Eksplosiver er en del av forhandlingslederens store interesseområder. Han kommer naturlig tilbake til temaet.

Even med sin Kari. Foto: Privat

EOD

IF YOU SEE ME RUNNING YOU BETTER CATCH UP!!

- Man finner eksplosiver nesten daglig i Norge, som ryddes unna. Det har jeg gjort mange ganger. Det er alltid spennende før man vet hva man står overfor. Informasjonen om funnene er ofte vage, det er lite info og man vet ikke hvor stor risiko det er, før man står overfor å måtte ufarliggjøre objektet som er funnet. Det er kun jeg som fagmann som kan si hva dette er der og da. Et eksempel på en vel spennende episode var en fly-bombe som ble funnet under utbyggingen ved Åråsen ved Lillestrøm.

- Det var en eksperimentell modell som gjorde det svært vanskelig å verifisere.. Etter å ha fått hjelp fra et teknisk senter i England til å identifisere bomben på en fredag kveld! Etter å ha fått stabilisere den fikk jeg fraktet den opp på et sprengningsfelt og sprengt den.

-HVORDAN BLIR MAN MENTALT AV DENNE TYPEN JOBB?

- Jeg liker å tro at dette har jeg trent mye på og er godt forberedt til den turen, ensomme turen, frem mot et ukjent objekt som er potensielt farlig. Man får alltid høyere puls. Men man har evnen til å holde hodet kaldt i viktige situasjoner.

-KAN DET OVERFØRES TIL FORHANDLINGSRUNDER I TARIFF?

-Jeg er ikke like flink til å holde hodet kaldt i forhandlinger. Jeg har en tendens til å bli revet med. Andre vil nok si at jeg har fått for mye Møllers tran. Av og til, korrigerer han seg selv.

- Jeg er forsiktig med eksempler fordi jeg er avhengig av tillit til de på andre siden av bordet, men det er ofte tunge prosesser.

ROADTRIP TIL USA MED KARI

Even er 54 og har tre voksne barn som alle er utflyttet og etablert.

-Min kone Kari har to fra tidligere ekteskap. Og jeg er blitt bonus-bestefar til

en av min kones barns barn. Han viser stolt fram et foto på telefonen sin. Det er veldig, veldig bra understreker han. Familie er viktig i livet det er også fritiden med venner. Jeg synger i kor og det har jeg gjort i 18 år. Det heter Fossegrimen Sørums bygdekor. Han har bass-stemme i koret.

- Og jeg begynte på et tidspunkt det var mye uro i livet mitt. Det var for å finne noe annet og for å treffe andre mennesketyper. Han har også et politikertalent, som kommer fram på tampen av intervjuet.

-Jeg sysler litt med politikk i et politisk parti på Jessheim...jeg sto behagelig langt ned på lista. Men så konkretiserer han. - Jeg har sittet som vara i kommunestyret for Høyre de siste fire årene. Hva gjør han så når det ikke er jobb, lokalpolitikk, kor eller trening? Og når han ikke drømmer (eller har mareritt) rundt arbeidsgivers rammer og mindre fullmakter til å forhandle? Jo, da vil han gjerne reise og helst til USA.

-Vi er glade i road-trips til USA. Jeg og Kari. Jeg har tidligere jobbet mye i USA, i en arbeidsgruppe i NATO. Det var med metoder for å rydde eksplosiver raskt fra rullebaner. Det medførte mye reising og jobbing i ørkenen i Nevada og California, som jeg liker godt. Det er fint å kjøre bil der. Jeg har fortsatt mange gode venner i Las Vegas. Nå venter vi på at dollarkursen blir slik at det går an å reise. Man er tross alt tariff-mann!

Kompisen Ingolf Dahl har kommet på banen. Litt forsiktig til å starte med, men så tar det seg opp.

-Vi er gode venner i NAV, i dette tilfellet betyr det Norske Akevitters Venner. Og der er Even muntrasjonsråd. Han hopper opp og synger både én og to «litt på kanten-sanger». Det er ikke noe problem for Even til å få forsamlingens humør til å stige. I grunnen masse moro med Even. Han er kunnskapsrik på musikk, der kan

han mye som dekker et vidt spekter og interesserer seg for alt fra progressiv rock til kor. Han har til og med deltatt i pop quiz på radio! Et program som går hver lørdag forteller Ingolf imponert. Even og Ingolf tilhører også en liten gruppe i koret som kaller seg «korturistene» som består av fire og et halvt par. Ingolf forteller de drar til York og Trysil, med og uten koner. Vi lager mat med mye tilbehør. Til tross for mye moro er Even også en utrolig omsorgsfull person. Både jeg, kona og dattera har hatt kreft og Even kommer veldig nært oss og har vært til kjempegod støtte. Han legger en varm hand rundt alle.

Oppdraget har vært en suksess

Siden mai måned har Norge hatt hovedansvaret for å vokte luftrommet til de baltiske landene på vegne av NATO. Nå avslutter Norge sitt bidrag.

Sjef for de norske styrkene i Litauen, oberstløytnant Andersen.

TEKST: SIGURD TONNING FOTO: FORSVARET

Norsk F-16 er oppe og møter et Russisk tranportfly

De baltiske landene Estland, Litauen og Latvia har siden 2004 vært medlemmer av NATO, men har ikke selv kapasitetene som trengs for å drive luftkontroll (Air Policing) av eget luftrom. Denne kapasiteten og beredskapen, Quick Reaction Alert (QRA), blir ivaretatt av andre NATO-medlemsland på rundgang. Norge har siden mai måned hatt stasjonert 2 F-16 jagerfly og 2 i reserve og ca. 65 personell på skarp beredskap i fra den litauiske basen i Šiauliai.

Dette oppdraget løser vi hver dag i fra Luftforsvarets base i Bodø. Det spesielle her er at vi løser det fra en annen base i utlandet med de pluss og minuser som det medfører. Men selve det operasjonelle i oppdraget har vært en suksess for vår del. Vi har identifisert 50 fly på over 30 oppdrag fra NATO. I tillegg til dette har vi fløyet over 400 timer egentrening mens vi har vært her, forteller oberstløytnant Andersen som er sjef for de norske styrkene i Litauen.

I tillegg til de norske styrkene i Šiauliai har det norske luftforsvaret bidratt med opplæring og mentorering av personell som driver med luftovervåkning fra bakken.

På dette området er vi veldig gode i Norge, og dette er en viktig del av oppdraget vårt. Med denne bistanden gjør vi de baltiske statene enda bedre til selv å betjene denne delen av sitt forsvar, forteller Andersen.

Dette er tredje gangen at Norge har styrker i Litauen for å bidra med luftovervåkning på vegne av NATO, også i 2005 og 2007/2008 var det norske luftforsvaret stasjonert i Šiauliai.

- Vårt forsvar er bygd opp slik at vi er avhengig av NATO, sier sjefen for Luftforsvaret, generalmajor Per Egil Rygg. NATO forventer at vi stiller opp for når de ønsker, akkurat som vi forventer at NATO stiller opp for oss dersom vi trenger bistand, derfor skulle det bare mangle at vi stiller opp her, forteller generalen.

Dette bidraget er minst like viktig som det vi gjør i Bodø, vi bidrar, vi viser styrke og vi viser solidaritet. Samtidig viser dette det solide NATO-samarbeidet i praksis. Alliansen er der det trengs, og vi tar et tak for fellesskapet, sier Rygg.

Når de norske styrkene nå reiser hjem, er det Ungarn som tar over ansvaret.

Ofte avskjærte norsk F-16 formasjoner av Russiske jagerfly.

De første topp moderne CV90

Alle VIPene på plass.

Nå materialiserer Hærens største investering seg. BAE Systems Hägglund er godt i gang med sin leveranse av totalt 144 ombygde og topp moderne CV90 kampvogner til Hæren.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

SETERMOEN: BAE Systems Hägglund AB, signerte i juni 2012 en kontrakt med FLO, på levering av 144 CV90 kampvogner. Leveransen har en ramme på 10 milliarder kroner, og er den største enkelt-

investeringen i Hæren noensinne. Totalt er det snakk om 144 panservogner i fem ulike varianter: 74 Stormpanservogner (SPV), 16 Multi-BK (bombekaster- og transportvogn), 16 Sting (stormingeniørvogn), 15 Striled (stridsledelsesvogn) og 21 OPV (oppklaringsvogn).

I september inviterte Hæren til en stor slått demonstrasjon på Setermoen av de 12 første CV90 stormpanservognene som nå er levert. Det er Panserbataljonen som først skal «fylles» opp med nye vogner, deretter Telemark bataljon. Innerst i skytefeltet på Setermoen fikk de fremmøtte oppleve en velregissert seanse der forsvarsminister Ine Eriksen Søreide

avduket den første nye stormpanservognen, sammen med generalinspektøren for Hæren, Rune Jakobsen.

Det var et stort oppbud av VIP'er på denne flotte høstdagen i skytefeltet. Et stort pressekorps, ledere og representanter fra alle leverandører av systemer i prosjektet og Panserbataljonens ledelse var noen av de Offisersbladet møtte. Forsvarsminister, Forsvarssjef, generalinspektør for Hæren, sjef FLO og sjef FLO landkapasiteter brigader Bjarne Nermo, holdt sine taler, før en heidundrende demonstrasjon ble kjørt i gang. Det ble ikke spart på kruttet for å si det slik. Kraftige markørladninger sendte kaskader av jord og

vognene til Hæren!

Forsvarsminister, sjef FLO og GIH har nettopp avduket den nye stormpanservognen.

Panserbataljonens ledelse strålte selvfølgelig av glede.

Forsvarssjefen var et meget ettertraktet intervjuobjekt denne dagen!

flammer til værs, mens de nye stormpanservognene rullet inn i skytefeltet. Over vognene surret en liten drone, som sendte «live video» til en storskjerm for publikum. Til slutt kom også selve knyttneven – Leopard 2 stridsvognene inn i feltet med sitt tyngre skyts. Våre Leopard 2 står for øvrig også for tur til å oppgraderes, med blant annet bedre sikter og sensorer, men ikke minst forbedret digital teknologi som gjør operativt samvirke med de nye CV90'ene mulig.

Dette ble som en titt inn i fremtiden, i vårt planlagte nettverksbaserte forsvar. For våre nye CV90'er har forbedret pansering, kraftigere motor, nye gummibelter,

nye sensorer og våpenstasjoner. De er stappfulle av elektronikk som muliggjør mottak, overføring og deling av eksempelvis måldata seg imellom, og med andre våpensystemer. I skytefeltet fløy også en drone over og fremfor CV90'ene, og overførte «live» bilder til storskjerm ved tribunen. Den simulerte også overføring av «live» bilder og måldata direkte til vognene. Den er i fremtiden tenkt brukt nettopp for å detektere og markere fiendtlige mål, for så å sende måldata til kampvognene eventuelt BK-vogner, som så beskyter det fiendtlige målet direkte. Alle tekniske data på de nye CV90 vognene er for øvrig beskrevet i flere

tidligere utgaver av Offisersbladet, så det omtales ikke ytterligere i denne artikkelen.

RINNLEIRET: Hærens første CV90 «Sting2» ble offisielt overlevert FLO den 24. september i den nå nedlagte, men tradisjonsrike dragonleiren Rinnleiret/Levanger, der det mekaniske verkstedet Ritek as etablerte seg for 10 år siden. Ritek er ett av flere norske selskap som er store og viktige underleverandører i CV90 leveransen fra BAE Systems Hägglund. De har en årrekke drevet med blant annet service og vedlikehold på tyngre kjøretøy. Nå omstiller de seg på arbeidsoppgavene de har fått i CV90

Spente brukere venter på å få se den nye Stingvogna.

Her er den ultramoderne nye CV90 Stingvogna som Hæren skal få.

Stabler med chassiser klare for bearbeiding hos Ritek.

Sjef FLO landkapasiteter brigader Bjarne Nermo har fått «nøkkelen» til vogna.

Hägglund stilte opp med CV90 marsipankake for anledningen.

oppgraderingen. De har åpnet ny sandblåsingshall og økt fra 20 til 50 ansatte. Kontrakten de har fått, har alene en verdi på 300 millioner kroner.

En stor delegasjon fra FLO, fra brukerne i Hæren, hele Riteks ledelse m/ansatte, og andre underleverandører i Norge, overvar overleveringen av den nye CV90 «Sting2». Elin Agdestein (H) i Stortingets utenriks- og forsvarskomite, åpnet ny sandblåsingshall, og fullroste samarbeidet mellom BAE System Hägglund og Ritek. - Samarbeidet mellom Ritek og den svenske forsvarsprodusenten er en historie om hvordan man med basis i stolte tradisjoner, et

sterkt fagmiljø, optimisme, pågangsmot og vilje til å lykkes, har klart å skape en bedrift med solid fundament for fremtidig satsing, sa Agdestein.

Brigader Bjarne Nermo, sjef for landkapasiteter i Forvarets logistikkorganisasjon (FLO), fikk under overleveringsseremonien overlevert «nøkkelen» til «Sting2» vogna, og sa at denne vogna er det ypperste som finnes, og er skreddersøm for ingeniørene. Det bygges bare 16 slike «state of the art» ingeniørvogner i verden, sa Nermo. «Sting2» kan leveres med flere varianter av mineryddingsutstyr i fronten på vogna.

I samtale med Offisersbladet i etter-

kant, understreket Nermo det gledelige med at BAE Systems Hägglund, gir oppdrag tilbake til norsk næringsliv. Han gjorde også oppmerksom på en potensiell stor innsparing ved å bruke de nye gummibeltene. Det blir betydelig redusert vibrasjon, som igjen sørger for mindre slitasje på følsomt materiell inne i vogna. Og så blir det dessuten et bedre arbeidsmiljø for operatørene, sa en fornøyd Bjarne Nermo.

LED LENSER®

NESTEN MAGISK

Når du blir så oppslukt i øyeblikket at du glemmer tiden, kan mørket komme forttere enn du tror. Hodelykter fra LED LENSER® får dagslyset til å vare lenger. Sørg for at det alltid er lys der du er! LED LENSER®. THE LIGHT.

www.ledlenser.com

Avansert
fokuseringssystem

Enda
sterkere

Lyser
lengre

Overlegen
kvalitet

Les mer om
LED LENSER

Besøk oss på [facebook](https://www.facebook.com/LedLenserNorway) LedLenserNorway

 WENAAS NORDIC

Wenaas Nordic AS
Tevlingveien 23, 1081 Oslo | Pb. 23 Furuset, N-1001 Oslo
Tlf: 22 57 50 50 | Fax 22 57 50 51
Foretaksnr: NO 910 123 068 MVA
E-post: post@wenaasnordic.com | web: wenaasnordic.com

Ny langtidsplan – et godt Forsvar

For ett år siden fikk Forsvarsjefen et krevende oppdrag gjennom rammeskrivet for det fagmilitære rådet. Nå foreligger resultatet på det krevende oppdraget som ble gitt i 2014, hvor sammenhengene mellom de oppdrag som skulle løses og de økonomiske forutsetningene som lå til grunn var nesten umulige å oppfylle. Det rådet som Forsvarsjefen presenterte viser med all tydelighet hvor alvorlig situasjonen er og at dagens operative struktur ikke svarer opp for dagens sikkerhetspolitiske utfordringer. Vi har i våre kommentarer pekt på at han ikke går langt nok i beskrivelsen om hvor dårlig tilstanden egentlig er. Dette til tross for beskrivelsen han gir knyttet til null-alternativet hvor en videreføring av dagens budsjett nivå gir et utilstrekkelig Forsvar for framtiden. Det reelle alternativet som ble presentert viser også helt klart at det er dyrt å holde seg med et minimumsforsvar. Dette vil vi tydeliggjøre i den videre dialogen vi har med de politiske miljøene når ny langtidsplan nå skal utformes. Det vil være helt avgjørende at det nå vises en klar vilje til og faktisk finansiere Forsvaret i et langsiktig perspektiv. Dette er en vilje som må påvirkes og jobbes med. Her skal BFO bidra med innsikt om den faktiske situasjonen og ikke minst være en tydelig målbærer for de ansatte i Forsvaret. I våre kommentarer til det fagmilitære rådet la vi særlig vekt på at en forutsetning for å lykkes med å få et mest mulig effektivt forsvar er å sikre gode og forutsigbare rammebetingelser for de ansatte og en ressursituasjon som tillater at avdelinger får trening og øving som setter de i stand til å løse sitt oppdrag slik det er forventet.

Med bakgrunn i den strukturen som nå er foreslått og med innføringen av ny militær ordning på trappene blir det derfor helt avgjørende å satse mer på kompetanse og kompetanse produksjon. Det er derfor gledelig at Forsvarssjefen ønsker å utrede morgendagens utdanning fram mot 2020. Noe som er helt i tråd med BFOs oppfatning. Raske og dramatiske endringer i utdanningssystemet for raskt vil gi stor risiko. Etableringen av et OR og OF system er helt avhengig av robuste og gode skoler på alle nivå. Tydeliggjøring av profesjonen og forståelsen av yrket er avgjørende. Dette ligger i dag i vårt utdanningssystem hvor det både på Befals- og Krigsskolene er kjerne i utdanningen. Det må bevares og det må bygges videre på når vi vet hva vi skal utdanne til i framtiden.

I tillegg til et robust og profesjonsrettet utdanningssystem er OR og OF systemet avhengig av forutsigbare rammebetingelser på lønn og forvaltning. Dette er områder som det nå jobbes aktivt med. Her forutsetter jeg et tett samarbeid med de ansatte. En overgang bygges best på å få den enkelte til å ville bli endel av det og ikke en opplevd tvang til å måtte bli en del av. Her hviler det et stort ansvar på oss som parter. Både de som skal bli vårt nye spesialistkorps og morgendagens offiserer trenger verdens beste rammebetingelser for å gjøre sin jobb på best mulig måte.

Avslutningsvis vil jeg oppfordre hver enkelte til å besøke siden jegerstatsansatt.no. Dette er YS-stat sitt forsøk på å avlive noen myter om de som jobber i staten. Del gjerne din historie under #jegerstatsansatt.

Sammen blir vi #styrket

Jens Jahren

Leder BFO

Det er ikke reell medbestemmelse i Forsvaret

Grunnlovens paragraf om arbeidstakers rett til medbestemmelse brytes daglig i Forsvaret. Et råkjør mot arbeidstakernes rettigheter pågår for fullt. Kompensasjonsavtalen ble trumfet igjennom, der vi ble dømt inn i et resultat hvor vilkårene til våre medlemmer gradvis bare blir dårligere og dårligere. Når vi nå skal innføre Militærordningen, så er det sjefens styringsrett som brukes uhemmet. Våre tillitsvalgte, på alle nivå, får ikke være med i å forme egen arbeidsplass.

De jevnlige møtene mellom arbeidsgiver og organisasjonene har blitt redusert til et møte mellom den tillitsvalgte og en personelloffiser.

Hvordan kan da de tillitsvalgte bidra inn til Sjefen på utviklingen av avdelingen? Gjennom personelloffiserens filter? Medbestemmelse er mer enn å drøfte stillingsbeskrivelser og arbeidsplan.

Det er nå enda viktigere at de tillitsvalgte brukes aktivt for å bygge en ordning for framtiden. Deres innsikt, kompetanse og forståelse av organisasjonen må brukes uhemmet av ledelsen. Dette gjelder særlig for de som nå skal stå nærmest våre spesialister, de nye OR 9ene.

Vår forventning er at de tillitsvalgte tas med inn i varmen, er rådgivere, sparringspartnere og et konstruktiv korreks. Vi vil stille opp og være det, den muligheten må gis. I dette er det viktigste ikke at det bare er en rettighet, men at det er et ønske om å utvikle dette sammen.

Viggo Holm

Leder Kommunikasjonsavdelingen BFO

BFO LOKALFORENING BODØ INVITERTE VERVEDE OG GRENADERER

Fredag 2/10 inviterte BFO lokalforening Bodø, vervede og grenaderer til informasjonsmøte og pizzalunsj. Med fra BFO var også HTV Luft Magne Sagvolden og HTV FOH Hans Petter Myrseth. De fremmøte fikk en kort orientering om BFO, og hvilken beslutning som ble tatt på ekstraordinær kongress i slutten av august. Nemlig at vervede og grenaderer kan tas opp som medlemmer i BFO. Videre ble det orientert om BFOs formålsparagraf, samt hvorfor BFO er det naturlige valget. Stikkord her var medlemmet i sentrum, partipolitisk uavhengighet, et solid sekretariat, samt frivillige og meget gode forsikringer. Videre ble det gitt en kort orientering om ny militær ordning og hvilket mulighetsrom som ligger innenfor denne. Det ble presisert at BFO ikke er enig i alt som er bestemt i den nye ordningen, men BFO vil allikevel ønske den nye ordningen velkommen. Som en konstruktiv tjenestemannsorganisasjon vil BFO være en bidragsyter til at vedtatt ordning blir implementert på en god måte. Informasjonsmøte ble avsluttet med BFOs tradisjonelle utlodding av flotte produkter. En bra seanse hvor tillitsvalgte, vervede og grenaderer kunne sette av tid til en solid gjensidig informasjonsutveksling.

BFO ønsker nye medlemmer velkommen.

Hans Petter Myrseth, HTV/FOH

DET LØNNER SEG Å VÆRE BFO MEDLEM!

Før sommerferien i 2014 ble elevene ved EASA utdanningen på Kjevik orientert om at de skulle ta ut sommerferie da skolen ikke hadde anledning til å la elevene jobbe alene.

Dette inkluderte også de som ikke hadde opparbeidet seg feriepengar, med lovnad om at disse skulle få lønn i perioden. Overraskelsen var derfor stor da de i januar 2015 ble informert på et nytt møte av arbeidsgiver at de måtte tilbakebetale 15 feriedager, med trekk fra lønn de neste måneder. BFO Kjevik ved Kapt Rune Ludvigsen påklaget tilbakebetalingen, men fikk ikke gehør hos arbeidsgiver på Kjevik. Saken for de tre elevene det angikk, ble da meldt inn til Luftforsvarsstaben (LST) gjennom Hovedtillitsvalgt i Luftforsvaret; Magne Sagvolden.

LST støttet BFOs syn i at det var gjort formelle feil, da elevene blant annet var pålagt permisjon uten lønn i perioden uten samtykke. Gleden var derfor stor på Kjevik da HTV kunne informere om at beløpet på 17700,- skulle tilbakebetales den enkelte. BFO mener forøvrig at arbeidsgiver har et særlig ansvar i å ivareta arbeidstakers rettigheter tidlig i karrieren ved at de informeres og forvaltes i henhold til gjeldende regelverk. Dette ble også resultatet da saken kom inn til LST. Og for de tre elevene ved Kjevik var også konklusjonen klar: Det lønner seg å være BFO medlem!

Fv: Sjt Sunniva Endestad, Sjt Marin O. Berg, Sjt Andrea Carlsen og Kapt Rune Ludvigsen

Tekst og foto: BFO HTV Luftforsvaret Magne Sagvolden

BFO I MØTE MED GIH

BFO hadde den 11. september et meget konstruktivt møte med GIH generalmajor Rune Jakobsen, Hærens sersjantmajor Rune Wenneberg og P-sjef i Hæren oberst Erlend Bekkestad. Temaet for diskusjon og oppdatering var innføring av ny militær ordning. Et meget godt møte oppsummerer leder BFO Jens Jahren, og forteller at BFO i denne og de fleste andre saker har hatt et meget godt samarbeid med Hærens ledelse.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

På plass i leder BFOs kontor, fra venstre Jens Jahren, Tom Skyrud, Rune Wenneberg, Rune Jakobsen og Erlend Bekkestad

UTLYSNING AV TILBUD FRA HÆRENS KUNNSKAPSLEGAT

BAKGRUNN

Styret i Hærens kunnskapslegat (HKL) anmoder om at følgende blir gjort kjent for potensielle søkere.

STIPENDIER

Offiserer fra Hæren med krigsskoleutdanning (bachelor-nivå el høyere) kan søke om stipend til utførelse av militærvitenskapelig arbeid.

Søknaden skal være faglig og/eller tjenestemessig begrunnet og må inneholde budsjett for planlagte kostnader. Fullfinansiering kan ikke påregnes.

BELØNNING FOR MILITÆRVITENSKAPELIG ARBEID

Offiserer fra Hæren kan søke om belønning for ferdigstilt militærvitenskapelig arbeid med relevans til Hæren. Belønning kan være Hakon Hansens gullmedalje og/eller et beløp fastsatt av legatstyret.

SØKNAD

Skriftlig, personlig søknad med relevante vedlegg sendes elektronisk til HKLs styre v/oberstløytnant Petter Nesse epostadresse: pnesse@mil.no.

Søknadsfrist er 1.mars 2016.

Kunngjøring av tildelinger vil skje ultimo mars 2016.

Evt spørsmål om legatet kan rettes til oblt Nesse (tlf siv 63 89 94 18, mil 505 9418, eller helst via epostadressen ovenfor).

BFOS HOVEDTILLITSVALGTE FIKK OPPDATERING OM FMR

Brigader Inge Kampenes var i BFOs sekretariat den 8. september, og ga en oppdatering om Forsvarssjefens Fagmilitære Råd (FMR) til BFOs hovedtillitsvalgte. De hovedtillitsvalgte hadde allerede drøftet FMR på nivå 2, og fyrte løs en rekke gode og vel funderte spørsmål til Kampenes. Brigaderen svarte så godt han kunne på samtlige spørsmål. Etter orientering gikk nestleder BFO Rune Rudberg sammen med Kampenes til Forsvarsstaben i et møte nettopp om FMR.

Tekst & foto: Einar Holst Clausen

BFO BESØKTE SJØKRIGSSKOLEN

BFO besøkte Sjøkrigsskolen i flere dager for å kommunisere og informere primært kadettene om vårt virke, samt hvordan og hva BFO er engasjert i. Det har vært en slagkraftig delegasjon med HTV SJØ, HTV FOH, samt Sandra Stahl fra K-12 som har stått for regien og over flere dager sørget for at kadetter og andre har fått vite litt om BFO, samt fått svar på ulike problemstillinger de har lurt på. Tirsdagen var også leder BFO med sin ledergruppe på besøk på SKSK. Dette satte en ekstra ramme, og ikke minst understreker det hvordan vi verdsetter kadettene og deres bidrag inn i BFO. KAFO ved Sjøkrigsskolen har også vært med å bidra til at det hele ble satt i en flott ramme.

I tillegg til BFO stand, har det blitt gjennomført et eget boligkjøperkurs, samt grunnkurs BFO. En flott måte å få gode tips om boligkjøp, samt en grundig innføring i hva BFO er og står for.

En god uke hvor BFO har satt kadettene i fokus, samt vist synlighet i Bergens-området.

Teks: Hans Petter Myrseth

Foto: Sandra Stahl

NATO SKATTESAKEN – DOMMEN ER NÅ RETTSKRAFTIG!

Staten har ikke anket saken og dermed er dommen fra tingretten nå rettskraftig. BFO gratulerer!

OPPDATERING: Organisasjonene vil i den nærmeste fremtid, i samråd med Advokat Schelander og dialog med skatt Øst, avklare virkninger og konsekvenser av dommen fra Tingretten. Inntil videre vil det dermed vanskelig å besvare konkrete henvendelser fra de som har pågående klagesaker. Skatt Øst har i påvente av en nærmere vurdering av konsekvenser og virkning, stanset behandlingen av alle pågående klagesaker.

Organisasjonene vil så snart det foreligger formelle avklaringer, komme tilbake med mer informasjon.

Over 5 års kamp mot uforutsigbare skattemessige vilkår og krav om tilbakebetaling mot norske enkeltoffiserer i tjeneste for NATO, er nå avgjort av Oslo Tingrett. BFO, NOF og KOL stevnet Staten v/ skatt øst i den såkalte «NATO skattesaken». Saken ble ført for Oslo Tingrett 23-25 juni. Organisasjonene har nå fått fullt gjennomslag for sitt syn i saken.

Denne dommen vil etter all sannsynlighet få virkning for et stort antall offiserer som fortsatt har sine klager gående hos skattemyndighetene.

KORT OM SAKEN:

Alle sakene gjelder skattelovens paragraf 2-1 (8) annet punktum, som regulerer hvorvidt tjenestemenn sendt utenlands i forbindelse med Norges medlemskap i NATO, skal regnes som bosatt i utlandet for skattemessige forhold. De 8

saksøkerne representerer i denne saken avdelingene; NATOs hovedkvarter/ Militærmisjonen i Brussel (MMB), NMR ved Shape, NLR ved HQ SACT, NATO School Oberammergau Tyskland og NC3A i Brussel Belgia.

Saken har pågått siden 2009/2010. BFO, NOF og KOL er i fellesskap partshjelpere.

Forsvaret og Forsvarsdepartementet uengasjerte. BFO, NOF og KOL har i det lengste forsøkt å få til en løsning utenfor rettsalen.

Organisasjonene mener det er beklagelig at hverken Forsvaret eller FD har engasjert seg tilstrekkelig i denne saken, og mener det åpenbart burde vært mulig å finne en løsning på politisk nivå.

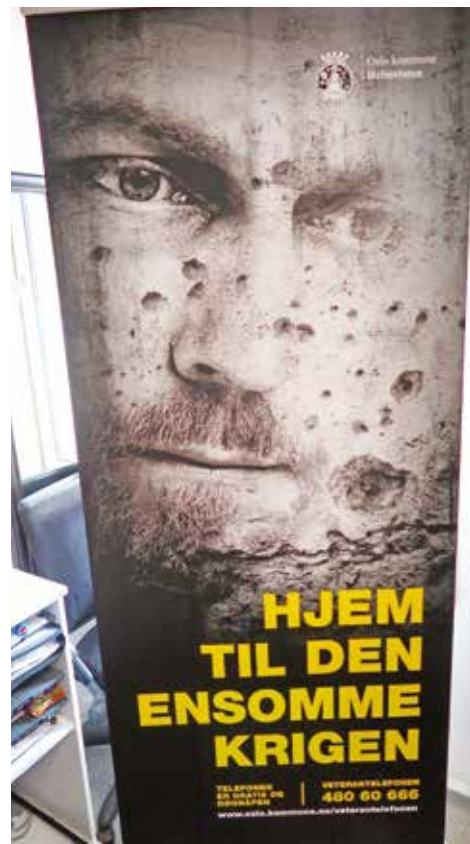
Saken har etterhvert berørt et betydelig antall offiserer og har naturlig innvirket personlig på dem dette angår, i forhold uforutsigbare skattemessige forhold. I saken ligger det også at enkelte har fått vedtak om tilbakebetaling av betydelige beløp, der de i utgangspunktet ved utreise var fritatt i henhold til skattelovens 2-1 (8) annet punktum. For Norges deltakelse i NATO, virker dette som en forstyrrende faktor og opptar naturlig de fleste som skal ut og bekle viktige stillinger i NATOs organisasjon. Organisasjonene vil komme tilbake med mer informasjon når premissene i dommen er nærmere diskutert og behandlet.

Ankefristen var 15. september.

Tekst: Organisasjonene / for BFO: Forhandlingsleder Lars Omberg. Foto: Lars-Andreas Irgens (BFO)

OSLO KOMMUNE FØRST UTE MED DØGNBEMANNET VETERANHJELP

Tjenesten kalles “Veterantelefonen” og ved å ringe 480 60 666 kan veteraner som trenger krisehjelp ringe uansett tid på døgnet.

Offisersbladet var til stede når Oslo kommune mandag 7. september opprettet “Veterantelefonen” som første kommune i Norge. Denne døgnbemannede tjenesten finnes i lokalene til Oslo legevakt og har nummer: 480 60 666.

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide og Oslos ordfører Fabian Stang åpnet tjenesten mandag klokken 15:00. Tjenesten tilbyr psykososial assistanse hele døgnet, men også råd, veiledning og videreformidling til rette instans i kommunen.

“Veterantelefonen” er for alle som har deltatt i internasjonale operasjoner og oppdrag enten i Forsvaret eller for humanitære eller sivile organisasjoner, og som sliter litt med å komme i normal gjenge igjen. I spesielle krisesituasjoner kan også personell fra veterantelefonen møte deg for en samtale.

Oslo kommune er den største veterankommunen i landet, og var da også først ute med egen veteranmelding. Både ordfører og forsvarsminister uttrykte stor tilfredshet over dette tilbudet til våre veteraner.

BFO gratulerer Oslo kommune med initiativet og at de tar veteransaken på alvor. Oppfordringen går herved til alle andre kommuner om å følge opp veteranene slik Oslo kommune gjør.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

GOD INNSATS SKAL IKKE BELØNNES

Forsvarssjefen gir sine ansatte dårligere vilkår. Dette går utover de som tar den største risikoen, men særlig pendlerne får det verre, sier BFOs forhandlere.

Organisasjonene har som følge av tvistebehandling i Statens lønnsutvalg blitt dømt inn i siste tilbud fra arbeidsgiver vedrørende kompensasjonsavtalen.

BFO legger ansvaret på Forsvarssjefen i forhold til at opparbeidede rettigheter for de som tar den største risikoen forringes betydelig gjennom denne avtalen.

Videre synes BFO at det er underlig at Forsvarssjefen bevisst gir personell som pendler dårligere muligheter, vilkår og rettigheter enn de som ikke tar belastningen med pendling.

BFO MENER: ET EFFEKTIVT FORSVAR FORDRER FORNØYDE ANSATTE

Dårligere kompensasjon for den enkelte gjør Forsvaret til en langt mindre attraktiv arbeidsplass, spesielt for de som ønsker å etablere og opprettholde et godt familieliv. Dette føyer seg inn i rekken av de siste års utvikling, der opparbeidede rettigheter og vilkår

skrapes ned. Det er for enkelt å skyldre på dårlig økonomi. Et effektivt forsvar fordrer fornøyde ansatte.

Ansatte som er villig til å ta særskilt høy risiko i vårt farlige yrke, og som er villig til å ta belastningen som for eksempel pendling innebærer for familiesituasjonen. Forsvarsansatte er underlagt et beordringssystem, der Forsvaret tidvis bestemmer hvor i landet du skal jobbe. Det er ikke alltid formålstjenlig at familien rives opp med rota og flytter etter, gang på gang. Når nå pendlerordningen blir dårligere frykter vi at flere av våre høyt utdannede og dyktige medlemmer blant militære tjenestemenn vil gå rundt med tanken om å finne seg annet arbeid - arbeid der også familien kan ivaretas på en god måte. Arbeid der innsatsen din blir tilstrekkelig verdsatt. Arbeid der Forsvaret ikke er arbeidsgiver.

BAKGRUNN:

Kronesatsene i avtalen er ikke indeksregulert gjennom de siste forhandlingsår, hvilket medfører at avtalens innhold gis en stadig synkende økonomisk uttelling for personellet over årene.

Organisasjonene har hatt pågående forhandlinger og arbeidsmøter fra desember 2014.

BFO har underveis fremmet mange innspill og krav som kunne forbedret avtalen.

Det ble formelt brudd i forhandlingene i mai 2015, da det oppstod grunnleggende uenighet om oppregulering av satser knyttet til risiko og ulempe. Alle organisasjonene stod samlet i forhandlingsbruddet, og felles sak ble fremmet til Statens lønnsutvalg.

I kjennelsen fikk vi ingen avdømming av Forsvarssjefens plikt til å sørge for at avtalen vedlikeholdes økonomisk.

Organisasjonene dømmes derfor inn i siste tilbud fra arbeidsgiver - noe som medfører en vesentlig verdiforringelse for alle som tilkommer tillegg knyttet til risiko og ulempe. I tillegg får pendlere dårligere betingelser når det gjelder flytting til ønsket bosted.

Organisasjonene gis mulighet til å forhandle satser fra 1. januar 2016.

BFOs Forhandlingsutvalg

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Medbest	452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Hroar Sanna	Medbest	916 55 727		hroar.sanna@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmshaug	Tariff	990 94 678		even.molmshaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
Sekretariatsleder	Erik Gabrielsen		920 96 432		erik.gabrielsen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Markedsansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekruttering- og webansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Rekrutteringsmedarbeider	Sandra Stahl		971 05 472		sandra.stahl@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIK JØPTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

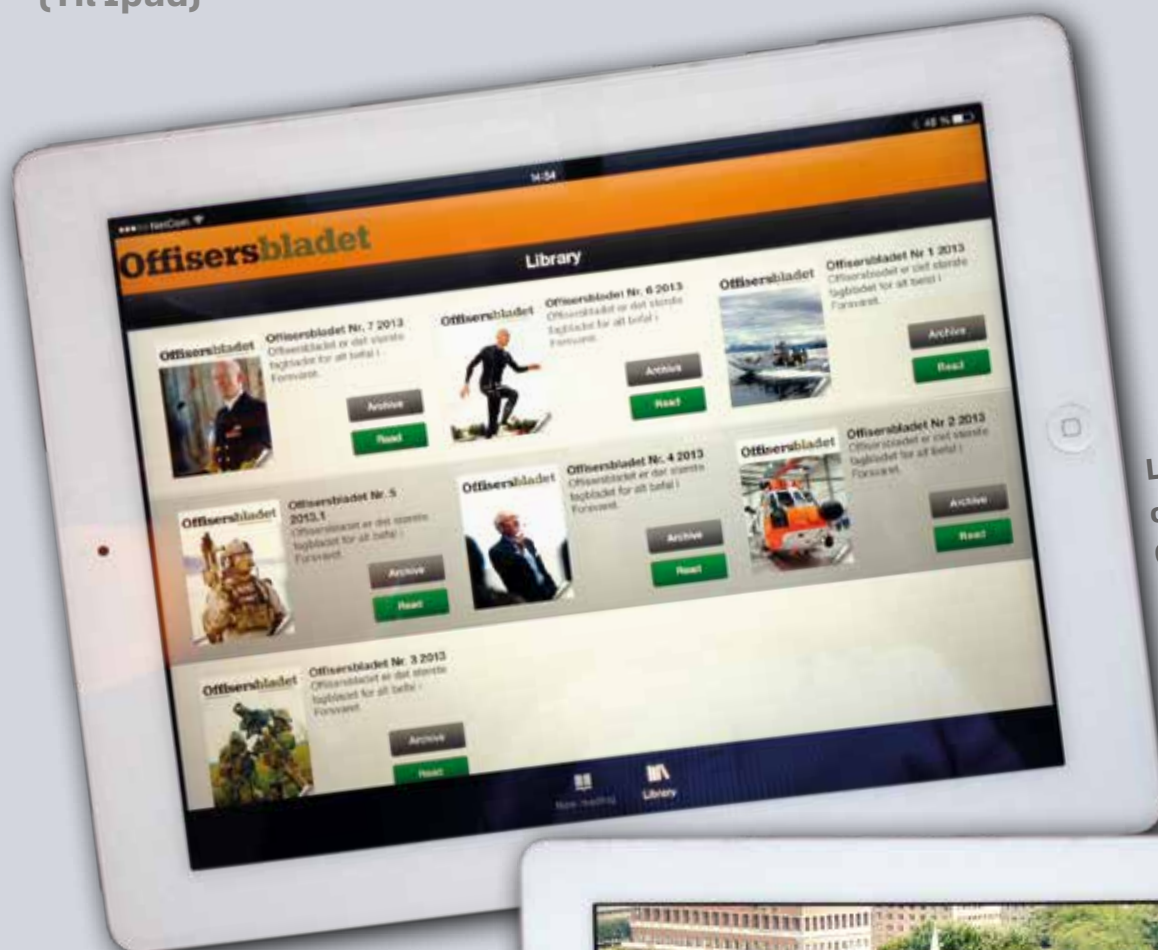
OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Gunnar Lie Eide	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Luft	Magne Sagvolden			995 53 453		htv-luft@bfo.no
Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
Sjø	Tor Erik Eide			922 10 930		htv-sjo@bfo.no

Offisersbladets app!

LAST NED OFFISERSBLADET-APPEN

– få en annerledes leseopplevelse!

(Til Ipad)

Last ned utgavene
og du har ditt eget
Offisersbladet-bibliotek.

Fremragende bildekvalitet
på lesebrett-utgaven, og
tekstspalter du selv drar
opp med fingeren.

FMR OG HØSTKONFERANSE

Omsider har teppet falt og utfallet av Forsvarssjefens arbeidsgruppe ligger klart for oss. For noen kan dette komme til å by på nedleggelse, for andre kan det tyde på at man får en oppsving etter den kommende politiske behandlingen. Det er godt å se at BFO er fremoverlente og støtter personellet uansett situasjon, både lokalt og sentralt.

Det var kanskje ikke alle som fikk med seg utfallet for krigsskolenes del i FMR, men KAFO er svært fornøyd med anbefalingen som ble gjort. Nemlig at det er for tidlig å gjøre noe med utdanningsmodellen for offiserer nå. Dette stiller KAFO seg klart bak. 1. Januar 2016 innfører vi en helt ny personellkategori. Vi aner ennå ikke hvordan dette vil påvirke offiserssøylen. Det blir for mange usikre variabler som er i endring samtidig til at det er forsvarlig å gjøre dette nå. Vi er derfor enige i at utdanning må utredes sett under ett og først etter at man har begynt å dra erfaringer fra ny personellordning. Forsvaret som etat er litt for omstillingsvennlige, og vi må rekke å se virkningene av endringer før vi fortsetter på en helt ny kurs.

Når jeg skriver dette, står vi på trappene av høstkonferansen til KAFO og BESO. Det er her grunnsteinene legges for hva vi skal jobbe med videre, hvilke saker som er viktige for oss og hvordan vi skal jobbe med dem. Kort fortalt så skal vi fastsette vedtektene og prinsipp- og handlingsprogrammet for det kommende året. Ved siden av dette er det for mange et førstemøte med KAFO og hvor vi skal motivere og rekruttere til videre engasjement både i KAFO og BFO på sikt. Dette var også mitt første ordentlige møte med KAFO for tre år siden, nå må jeg ut og gjøre plass til nye kloke hoder med nye meninger.

Det er med vemod jeg skriver den siste lederspaltten og jeg benytter sjansen til å takke for meg og ønske både det nye styret og KAFO lykke til videre!

Audun Rundgren Falnes
Leder KAFO Landsstyre

MOT SLUTTEN AV EN STYREPERIODE

Jeg vil starte dette innlegget med å ønske alle nye befalelever som har valgt BFO velkomne til foreningen og da også velkomne til BESO, deres elevorganisasjon. Dere har gjort et viktig og godt valg.

Denne styreperioden i BESO går mot slutten som markeres ved gjennomføring av årets høstkonferanse 30.10 til

1.11.2015 i Lillehammer. Jeg håper at alle som ønsker får muligheten til å delta, både for å stake ut kursen til BESO det neste året og for å sette sammen ett styre bestående av kompetene og motiverte befalelever som vil jobbe for felleskapets beste i BFO sin ånd.

I denne tiden er BESO godt igang med planleggingen av høstkonferansen for å legge best mulig grunnlag for det nye styret som tar BESO videre i kampen for en bedre hverdag for befalelever. Vi kommer med både forslag til nye saker som kan jobbes med internt i styret og henter saker fra enkelte av befalsskolene gjennom representanter for disse. Det er rart at nok et år har gått og det har vært et innholdsrikt år både for BFO og BESO. Den helt klart hovedsak for BESO i år har vært vårt gode samarbeid med FOS ledelsen og observasjon både ved vinter og sommer FOS. Vi hadde god dialog i forkant, underveis og i etterkant av begge FOS gjennomføringene for å gjøre FOS opplevelsen så bra som mulig for fremtidens aspiranter og befalelever. Dette er en viktig sak for BESO med tanke på både selve opptaksprosessen for at Forsvaret til en hver tid skal få de beste befalelevene mulig, men også for å skape et godt førsteinntrykk av Forsvaret, noe som kan føre til lengre tjenestetid utover skoleårene og pliktårene.

Jeg vil bruke dette innlegget for å takke for min tid som leder i BESO og tilliten jeg har fått gjennom høstkonferansen i 2013 og 2014 for å lede BESO gjennom vårt arbeid. Det har vært en veldig givende tid for meg og jeg har hatt ett enormt læringsutbytte både som leder og ansatt i Forsvaret.

Jeg vil også bruke anledningen for å oppfordre elever ved alle befalsskolene til å ta kontakt med BESO på beso@bfo.no hvis det er noe du som individ eller kull mener er feil eller bør gjøres annerledes og ønsker at vi skal ta en titt på saken. Landsstyret består dessverre bare av ti representanter som ikke alltid får med seg alt rundt oss, men vi ønsker å vite om det som skjer sånn at vi kan hjelpe for å gjøre skolehverdagen best mulig for flest mulig. Terskelen for dette er veldig lav.

Marius Thorsø
Leder BESO

FELTSNUSBOKS SOM OGSÅ TÅLER TRYKK PÅ 30 METERS DYBDE!

Firmaet Oscar O Pedersen forklarer hvorfor de har denne snusboksen som en morsom «gadget» i sin store portefølje av varer. Ideen bak S&S Lockout kom visst nok fra en norsk dykker som hadde sett seg lei av å ikke ha tilgang til snus når han kom til overflaten etter et dykk. Eksisterende snusbokser tålte ikke trykket under vann! S&S er et lite selskap, bestående av tidligere SEALs, som godt kunne leve seg inn i problemstillingen. Alle produktene fra S&S Precision er utviklet med tanke på å dekke et eksisterende behov. Selvfølgelig skulle de finne en løsning på dette også! Gutta måtte jo få snus! Resultatet ble S&S LockOut. En snusboks som tåler 30 meters trykk og som er garantert vanntett. Den kan også brukes til oppbevaring og frakt av en rekke dippedutter som må holdes tørre. Alt fra opptenningsremedier (bål) til elektriske komponenter.

Montasjen er laget av Ops-Core og er utviklet i etterkant som en litt festlig gimmick. Ops-Core Tactical Dip Can Holder, passer perfekt sammen med S&S LockOut. Kraftig borrelås gjør at holderen kan festes på hjelmen (eller andre steder) og sørger for at du alltid kan ha en perfekt, liten snus klar til bruk. Produktene selges kun på www.lynxtactical.no

Einar Holst Clausen

COMPRESSPORT TACTICAL RAIDER T-SKJORTE

Tactical Raider t-skjorten er utviklet i samarbeid med leger, og er basert på kravene til spesialstyrker innenfor militæret og politiet. T-skjorten er utstyrt med revolusjonerende ON/OFF teknologi der fibrene puster og regulerer ventilasjonen, basert på hvor høy aktivitet du er i. ON gir maksimal ventilasjon under ekstremt høy aktivitet, slik at du kan trekke pusten dypt og øke oksygeninntaket. OFF gir økt kompresjon og stabilitet i de periodene av treningen der pulsen er lavere, som for eksempel ved oppvarming og restitusjon. Med kompresjon på alle de riktige stedene vil du føle deg sterkere og rustet for nye utfordringer.

Tactical Raider koster 755,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

CRISPI HUNTER HTG

Crispi Hunter HTG er laget av lær og har GORE TEX® membran som sikrer en vanntett støvel med optimale pusteegenskaper. I tillegg har skoen en VIBRAM® yttersåle med EVA teknologi som gir god isolasjon og demping. EVA er en non-slip antistatisk såle som sikrer godt grep mot underlaget med et patentert gripemønster. Dette er en robust og behagelig sko som er skapt for røffe forhold.

Crispi Hunter koster 3277,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

BUSHNELL NIGHT-WATCH 4X50 NATT-KIKKERT

Med Bushnell® Nightwatch vil du kunne utforske villmarken selv om dagslyset forsvinner. Optikken gjør nemlig natt til dag med innebygd infrarød belysning og avansert light-gathering-teknologi. Enten den brukes til å spore et dyr på en åpen slette, eller for å utforske dypet av mørke huler, gir Bushnell® Nightwatch deg en enestående synsopplevelse.

Bushnell Nightwatch koster 4364,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

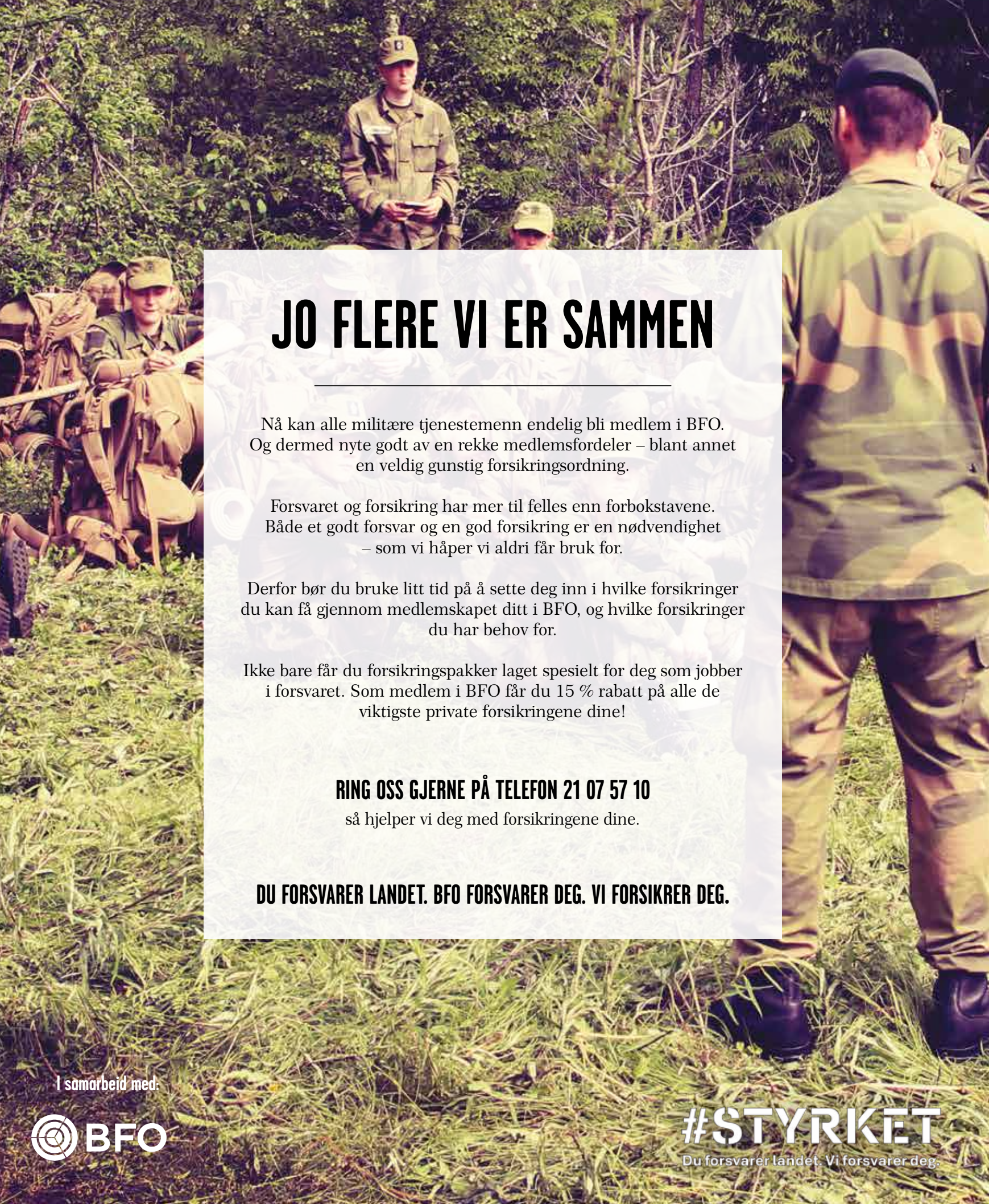

NITECORE MH40 LOMMELYKT

MH40 er robust og tåler tøffe utfordringer både i tørre og våte omgivelser. Lykten er vanntett ned til 2m og benytter en patentert beskyttelse mot støt og slag, som motvirker både utvendig og innvendig skade. I tillegg til å være robust, har lykten en lysstyrke på hele 1000 lumen og en rekkevidde på opptil 505m.

Nitecore MH40 koster 1257,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

The background of the entire advertisement is a photograph of soldiers in a forest. In the center, a soldier in a green uniform and cap stands looking at a small device. To his left, another soldier is partially visible. In the foreground on the right, the back of a soldier in camouflage gear and a beret is visible. On the left, a soldier is sitting on the ground with gear. The scene is set in a dense, green forest.

JO FLERE VI ER SAMMEN

Nå kan alle militære tjenestemenn endelig bli medlem i BFO. Og dermed nyte godt av en rekke medlemsfordeler – blant annet en veldig gunstig forsikringsordning.

Forsvaret og forsikring har mer til felles enn forbokstavene. Både et godt forsvar og en god forsikring er en nødvendighet – som vi håper vi aldri får bruk for.

Derfor bør du bruke litt tid på å sette deg inn i hvilke forsikringer du kan få gjennom medlemskapet ditt i BFO, og hvilke forsikringer du har behov for.

Ikke bare får du forsikringspakker laget spesielt for deg som jobber i forsvaret. Som medlem i BFO får du 15 % rabatt på alle de viktigste private forsikringene dine!

RING OSS GJERNE PÅ TELEFON 21 07 57 10

så hjelper vi deg med forsikringene dine.

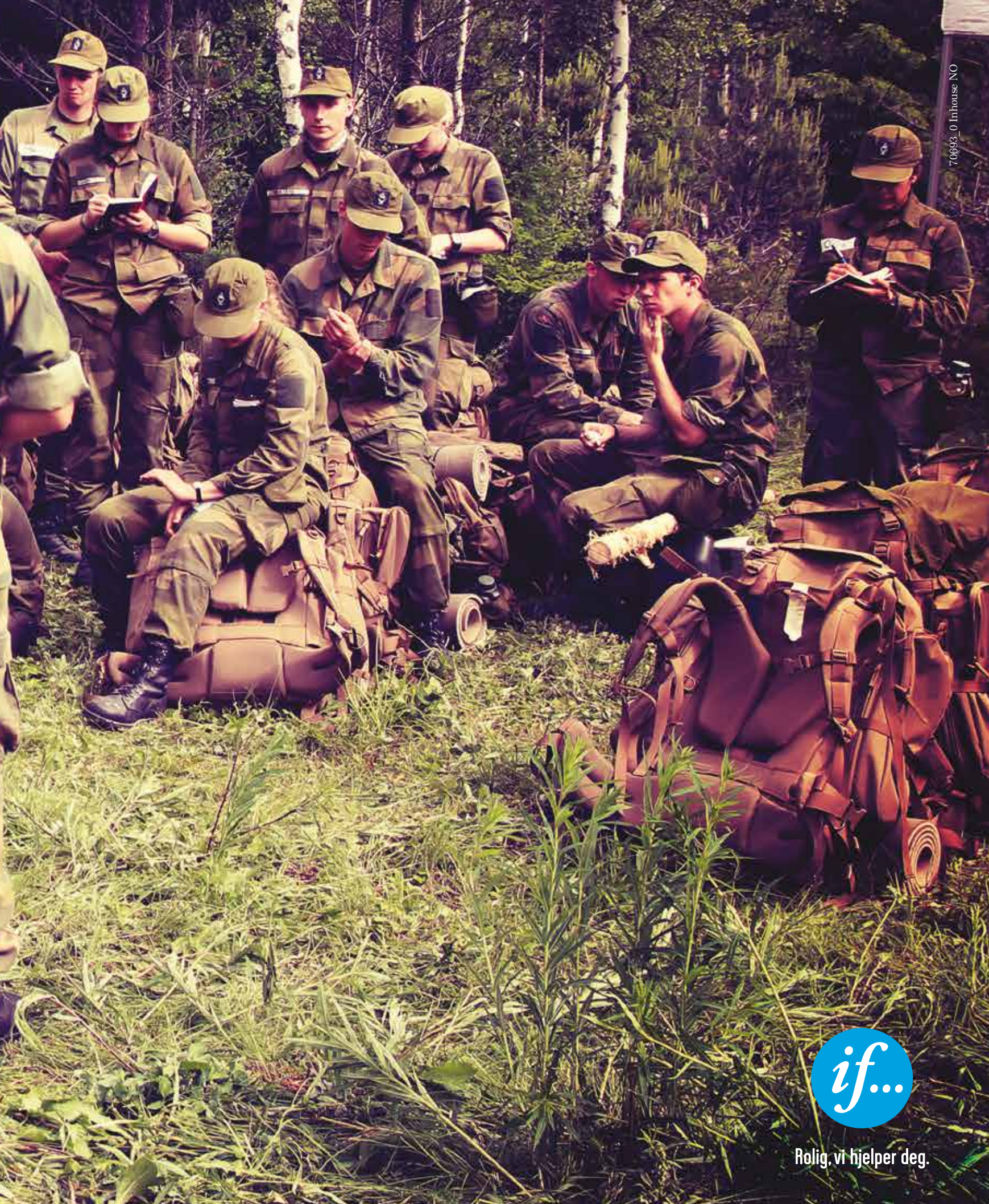
DU FORSVARER LANDET. BFO FORSVARER DEG. VI FORSIKRER DEG.

I samarbeid med:

#STYRKET

Du forsvarer landet. Vi forsvarer deg.

70693_0 Inhouse NO

Rolig, vi hjelper deg.

Foto: Aleksander Fremstad Askim/Forsvaret

OFFISERSBLADET

Befalets Fellesorganisasjon

Litauen har bestilt 21 brukte Panzerhaubitze 2000 fra Tyskland

De 21 PzH 2000 155 mm artilleri, skal erstatte deres danske 105 mm tauet artilleri. Kontraktssummen er på 65 millioner dollar. 16 vogner skal tildeles General Romualdas Giedraitis Artillery Battalion, og fire vogner vil bli brukt til opplæring og som reservedelslager. I tillegg kjøper Litauen 32 brukte støttekjøretøy, blant annet kommandovogner og bergepanser. Deler av kontraktssummen skal også brukes til oppdatering av kommando- og kommunikasjonssystemer. Den tyske hæren vil stå for opplæring av de Litauiske artilleristene. I Norge derimot, sliter vi med pengemangel og beslutningsvegning når det gjelder å få erstattet våre «museale» 155 mm felthaubits vogner.

Einar Holst Clausen

Forsvarets Frigjøringskonsert - en opplevelse i Oslo Konserthus!

Søndag 4. oktober arrangerte Forsvarets Musikk/Musikkinspektøren en fantastisk konsert i Oslo Konserthus, med Marinemusikken, Stabsmusikken og flere gode solister fra Norge og USA!

Temaet var 70 år siden frigjøringen - «Aldri mer!» Et stapp fullt konserthus og en god blanding av alvor og ettertanke, blandet med kjente og nye musikkopplevelser! All ære til Forsvarets Musikk! Sjef FAKT Ole Asbjørn Fauske ønsket velkommen. Til stede var også sjef Forsvarsstab generaløyntnant Erik Gustavsson. Slike opplevelser befester viktigheten av kontakten mellom Forsvaret og folket, men man får litt bismak når vi vet at antall musikkorps nå må reduseres på grunn av tvungen innsparring.

Tekst & foto: Einar Holst Clausen

Foto: Torbjørn Kjosvold/FMS

PRESSEMELDING:

Forsvarsbygg kjøper boliger i privatmarkedet

Bardufoss - Forsvarsbygg har fått i oppdrag av Forsvarsdepartementet om å øke antall boliger for Forsvaret på Bardufoss.

Boligbehovet for Forsvaret i Midt-Troms er stort. I den forbindelse har Forsvarsbygg nå fått i oppdrag om å kjøpe inntil 11 boliger med garasje i privatmarkedet, samt lyse ut en tilbudskonkurranse for utvikling og bygging av inntil 24 tre-roms boliger på Bardufoss. Forsvarsbygg har allerede mottatt tilbud fra private eiendomsutviklere som har planer om å oppføre nye boliger. Dersom kontrakt blir inngått, vil det kunne bli byggestart allerede i høst. Konkurransen om utvikling og oppføring av 24 tre-roms leiligheter lyses ut i høst med forventet ferdig-stillelse i løpet av 2017.

Giraffe radar fra Saab kan nå også oppdage små droner!

Giraffe AMB har under test og demonstrasjon i Skottland, overbevist britiske myndigheter at den nå kan detektere lavtflygende, saktegående og små objekter, helt ned til størrelsen til de man får kjøpt i butikkene, (Enhanced Low Slow and Small ELSS). Dette klarer Giraffe i tillegg til normal kontinuerlig overvåking av luftrommet. Den vanskelige testen foregikk i et vanskelig terreng, med småfugl og små lavt-flygende droner, i tillegg til større, raskere og mer høytflygende mål. Det skal visst nok være første gang en slik test er utført utenfor USA. I testen ble det fløyet over 100 «sorties» med opp til seks UAS samtidig, og Saab sin Giraffe AMB oppdaget alle målene, samtidig som normal overvåking/kontroll ble utført. ELSS kan implementeres i alle modeller av Saabs radarer (Giraffe 8A, 4A og 1X). Saab fornyer nå innsatsen og promoteringen av den nye og komplette radaren Giraffe AMB/ELSS på verdensmarkedet. Dette er en spennende utvikling i tider der små droner kan bli en økende trussel både sivilt og militært.

Einar Holst Clausen

Imponerende multi-helikopter - TIGER HAD

I Warszawa den 27. August viste Airbus Helicopters frem sitt nye Tiger HAD, som er et høyteknologisk "combat-proven" helikopter bygget av komposit-materiale. Tiger HAD bærer en rekke våpen, som gjør det egnet som såvel angrepshelikopter, som eskorte- eller bakkestøtte- eller rekognoseringshelikopter. Tiger HAD er vanskelig å oppdage på grunn av sin smale siluett, noe vi tidligere har sett på f.eks. den amerikanske Huey Cobraen. Tiger HAD har en nese-montert kraftig og treffsikker 30 mm kanon, i tillegg til vingemonterte missiler og raketter, samt effektivt system for elektronisk krigføring. Helikopteret bygges også i en versjon for marinen. Tiger-helikoptere har vært og er i tjeneste i både Afghanistan og Libya. Frem til i dag, har Airbus Helicopters levert 120 Tiger helikoptere til Tyskland, Spania og Australia, og til sammen har de fløyet over 68.000 timer.

Einar Holst Clausen

NAMMO fikk storkontrakt med US Army og US Marine Corps

NAMMO Talley, Inc. dro i land en viktig kontrakt for produksjon og levering av ammunisjonen til den amerikanske skulderavfyrte rakettkasteren SMAW (Shoulder-launched Multipurpose Assault Weapon) som er i bruk i US Army og US Marine Corps. Avtalen ble skrevet under i USA i begynnelsen av september i år. Det er ingen antallsbegrensninger, men leveransene skal i en fem års periode ikke overstige 97 millioner dollar. Leveransen skal bestå av ulike skarpe granater i tillegg til øvingsammunisjon.

Einar Holst Clausen

Topp kvalitet på «Kuhaugen» igjen!

Luftkrigsskolen beviste nok en gang at de kan arrangere seminarer og konferanser. Oberst Morten Henriksen kan også denne gang være stolt av sine ansatte og kadetter, etter en meget vel gjennomført «GILs lederskapskonferanse 2015». Temaet i år var «Drillet på fortiden – beredt på fremtiden», og en rekke foredragsholdere fra inn- og utland, bidro til god læring og spennende ordvekslinger med engasjerte deltagere. Det er umulig å oppsummere et tre dagers innholdsrikt program, men her en noen høydepunkter. Luftkrigsskolens egen major Kåre Inge Skarsvåg, snakket om lederskap, og ledere som må vokte seg for å handle kun basert på tidligere erfaringer. Ledere bør observere, reflektere og så handle. «Lederskap er ikke det du vet eller har lært, men din evne til å lære» (Antonacoupoulu og Bento). Generalmajor Odin Johannessen sjef FST/O «satte skapet på plass» i et ærlig foredrag rundt Forsvarets bidrag til norsk beredskap – det nasjonale perspektiv. Sjefen for Politiets beredskapstropp (Delta) fortalte om utfordrende lederskap etter bomben i regjeringsskvartalet og Utøya-terroren. Oberst Tonje Skinnarland som har ansvaret for omstruktureringen av Luftforsvaret, snakket om denne utfordrende oppgaven. «Luftforsvaret må gjeninnføre stridsbase-konseptet». «F-35 innføringen krever at vi må øke vår evne til baseforsvar betydelig!». Sersjantmajor Herman Eldorhagen RSM/FSK, var opptatt av at vi må forberede oss på det ukjente, trene, bygge tillit og samhandle. «Grundighet gir trygghet». Kommandør Sten O. Einarsen fra Cyberforsvaret var også en av mange interessante foredragsholdere, og han var selvfølgelig opptatt av Cybersikkerhet, sensorutnyttelse i det nettverksbaserte forsvar, sårbarheten og hvilken etterretningskilde våre elektroniske plattformer er. Dette var noen av mange interessante foredrag. Konferansen hadde også lagt inn praktisk beredskapstrening/gruppearbeid. Når det gjelder det sosiale, så var det som vanlig meget godt ivaretatt, med svært god mat fra dyktige ansatte på kjøkkenet, samt hyggelig samvær i messa. Vel gjennomført!

Einar Holst Clausen

Fikk en aha-opplevelse

- En soldat i innsatsstyrken er ikke en sivilist i uniform, men snarere det motsatte.

“

Hvorfor innsatsstyrker?

«Intensjonen var at disse skulle bestå av frivillige og trene mer – og ikke minst ha evne til å kraftsamle der det skjedde når det skjedde.»

**Forhenværende generalinspektør
Bernt Iver Ferdinand Brovold**
«Innsatsstyrkens far»

TEKST: OLA K. CHRISTENSEN

I september i fjor fikk innsatsstyrken i Oslofjord heimevernsdistrikt 01, Polar Bear VI, ny sjef; en sjef som i ettertid medgir at han nok ikke helt visste hva – for ikke å si hvem – avdelingen bestod av.

Det som møtte major Kristian Simonsen var nemlig særdeles motiverte kvinner og menn.

-Disse var bedre trent, bedre utrusta og bedre mentalt forberedt på å løse oppdrag enn hva jeg hadde sett for meg. Sett i

ettertid kan du vel kanskje si at jeg bomma litt, forteller 42-åringen.

VANNTETTE SKOTT

Det er i sannhet en særdeles garvet yrkes-soldat som overtok avdelingen høsten 2014. Kristian Simonsen har «vært ute både en vinternatt og en sommernatt før», som han selv beskriver det, med bakgrunn fra henholdsvis Libanon, Bosnia, Kosovo og Afghanistan.

Den infanteriutdannede avdelings-sjefen, som bærer en «stridsekk» stappfull

av skarp operativ erfaring, har altså latt seg imponere av «arven» fra forgjengeren, selv om han visste at Polar Bear var en god avdeling.

- Det kalles vel en aha-opplevelse, fremhever majoren og sikter samtidig til kunnskapen om HV, eller mangel på sådan, i Forsvaret.

- Vi jobber rett og slett i et militært system med alt for mange vanntette skott, og Forsvaret ville kunne oppnå mange synergier hvis kunnskapen om hverandre var bedre!

“

Hvorfor Kompani Linge-navn?

«- I tillegg til at personellet skulle være historisk oppdaterte, var det viktig å være bevisste verdiene og den kulturen som soldatene i Kompani Linge og deres operasjoner representerte. Kall det en oppdragende effekt.»

**Forhenværende generalinspektør
Bernt Iver Ferdinand Brovold
«Innsatsstyrkens far»**

FAKTA

HVS INNSATSSTYRKER

- Utgjør 3 000 av totalt 45 000 HV-soldater (42 000 i HV-områdestrukturen)
- Vedtatt etablert i 2004 gjennom den såkalte kvalitetsreformen
- Operativ i 2005
- 15 innsatsstyrker (elleve land- og fire sjømobile)
- Er gitt navn etter Kompani Linge-operasjoner

«RASKT PÅ»: - En innsatsstyrkesoldat er «raskt på» både for makkeren sin og for avdelingen, poengterer Kristian Simonsen, major og sjef for Polar Bear VI i HV-01 (Oslofjord heimevernsdistrikt 01). Foto: Børge Sandnes (PIO OPL K)

RASKT PÅ

Polar Bear VI-sjefen ser særlig to «konkurrenter» til innsatsstyrkesoldatens oppmerksomhet, for ikke å si tidsbruk, i tillegg til HV, nemlig «hjemmebanen» og arbeidsgiveren.

Han mener mye skal klaffe – både hva gjelder privatliv og jobb – for den enkelte, og poengterer at det fra de to «konkurrentene» utvises stor fleksibilitet slik at innsatsstyrkesoldaten får trent og øvd, noe som Forsvaret og nasjonen dermed drar nytte av i fullt monn.

- Mang en arbeidsgiver ser jo at bedriften er får en fornøyd medarbeider tilbake etter endt trening.

På spørsmål om hva han som sjef får tilbake, kommer svaret kontant: - Å få lov til å jobbe med mennesker som gir av sitt overskudd. Dette er ressurspersoner som er villige til «å gå en ekstra mil». Min oppgave blir å tilrettelegge for en god tjeneste – det å skape samhold og være arbeidsleder og motivator. Da er det viktig å kunne snakke samme språk som soldatene og forstå dem for å kunne

fortelle avdelingen hvor vi er, hvor vi skal og hvordan komme dit.

- Som sjef handler det jo fortsatt om å løse oppdrag samt ta vare på sine, avslutter major Kristian Simonsen. Og som er særdeles godt fornøyd etter at enheter i innsatsstyrken ble testet og operativt evaluert under øvelse Oslofjord i juni. Karakteren ble bestått - og vel så det; ettersom personellet ble evaluert til å være meget gode til å planlegge, lede og gjennomføre militære operasjoner!

ET STYRKET HV – OVER HELE LANDET!

Den 1. oktober skal forsvarssjefen legge fram sitt fagmilitære råd til forsvarsministeren. I denne forbindelse er det i ulike media kommet fram opplysninger om store ned-

skjæringer i Heimevernet, noe jeg mener det er all grunn til å advare mot. Nedskjæringer fra 45 000 til for eksempel 30 000 HV-soldater vil medføre slutten for HV som en landsomfattende forsvarsgrein med lokal forankring. Vi vil få en sentralisering av styrkene rundt de store byene og tettstedene, noe som gjør at deler av landet vil ligge åpent militært. Dessuten vil verdifull lokalkunnskap gå tapt. At HV også kan bidra ved ulike katastrofer i vårt langstrakte og vær-messig utsatte land, er ikke for meg det aller viktigste. Heimevernet er – selvsagt – først og fremst en militær organisasjon, som heller bør styrkes i en verden med store sikkerhetspolitiske utfordringer, ikke bare i Midtøsten, men minst like mye i vår egen verdensdel. Flere av våre NATO-allierte føler seg direkte truet av et Russland som gjentatte ganger har vist vilje til å bruke militær makt for å oppnå politiske mål, jfr Georgia og Ukraina. Det må nå bli ro rundt Heimevernets styrkeoppsetting og struktur, som ikke er eldre enn fra 2009. Dagens områder og distrikt bør beholdes. Dessuten bør O16-avdelingene, spesialtrente styrker i de største byene, gjenopprettes, alle HV-soldater ha årlig øving og innsatsstyrkenes øvinger forlenges til 21 dager, fra i dag ca 15.

Heimevernet er også viktig for forsvarsviljen. Få ungdommer gjennomfører i dag førstegangstjenesten. Av årskullet 1997 på 60 000 ble 10 000 innkalt. Forsvaret må ikke bli noe fremmed som mange verken har hatt befatning med eller et forhold til. Ikke alt kan måles i kroner og ører. Forsvarsviljen kan ikke det. 9. april 1940 er lenge siden. Jeg har tillit til at Stortinget bevilger nok midler til at Heimevernet kommer styrket ut av den omleggingsprosessen som nok må komme.

Nils Tore Gjerde,

medlem av Romsdal forsvarsforening

FMR: SKJEBNETUNG LESNING

Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) gir alternativene for en rasjonell forsvarspolitik. For første gang siden debatten om NATO-medlemskapet kreves en reell politisk vurdering av landets sikkerhetsutfordringer og behov for militært forsvar.

Så er muren av fortielser og benektelser definitivt brutt. Sant nok har både forsvarsminister Ine Eriksen Søreide og forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen, i klar motsetning til deres forgjengere, hevdet at det er behov for å styrke «rygggraden» i Forsvaret, dvs. evnen til operativ innsats i de mest krevende oppgavene. Det sa de allerede for to år siden, og behovet er forsterket med det siste årets sikkerhetspolitiske utvikling. Forsvarssjefen har gitt uttrykk for at selv om Forsvaret ivaretar de løpende oppdragene ute og hjemme på en utmerket måte, er beredskap, kapasitet og utholdenhet for krigsoppgaver utilstrekkelig. Med Forsvarssjefens fagmilitære råd (FMR) er alternativene underbygget: Flere penger eller meget liten forsvarsevne.

Forsvarssjefens anbefalte struktur innebærer behov for betydelige budsjettøkninger, men forslaget «koster ikke mer enn om man skulle ha finansiert videreføring av eksisterende struktur». Dette sier meget om underfinansieringen av dagens vedtatte struktur. «Videreføringen» vil kreve en årlig økning av bevilgningene med 3 mrd. kr i perioden 2017-2020. Dette inkluderer innhenting av dagens underfinansiering som er den direkte årsaken til at avdelinger, fartøyer og fly ikke er bemannet, utrustet og vedlikeholdt for å løse de oppgavene som er forutsatt i de vedtatte stortingsdokumentene. Videre inkluderer «videreføringen» kostnader for nye fly og undervannsbåter (bare fire), andre forutsatte og høyst nødvendige anskaffelser i kommende år, og – meget viktig – kompensasjon for antatt teknologisk fordyrelse i perioden. Selv med slike budsjettøkninger forutsettes betydelige reorganiseringer, reduksjon av staber, nedleggelse av tjenestesteder, osv. for å redusere utgiftene og tilpasse kapasitetene til fremtidens behov. Og til tross for alt dette er forslaget nøkternt. Ingen løssluppen ønskeliste.

FMR gir også, som pålagt i oppdraget fra statsråden, Forsvarssjefens forslag

dersom dagens budsjettnivå opprettholdes i årene fremover. Dette forslaget, *økonomiforslaget*, innebærer radikal nedbygning av Sjøforsvaret og Hæren, og i noe mindre grad av Luftforsvaret. Evnen til første-linjes, høyintensitets forsvar vil måtte oppgis. Dette innebærer bl.a. en så svekket evne til å forberede og beskytte mottak av allierte forsterkninger at muligheten for permanent stasjonering av allierte styrker må vurderes. Her kunne man tilføyet at denne situasjonen *de facto* foreligger i dag, men ettersom det anbefalte forslaget i FMR tar sikte på raskest mulig å komme opp fra dagens lave operative tilgjengelighet av styrkene er videre drøftelse av permanent stasjonering ikke så aktuelt i denne omgangen. – Lesere uten bakgrunnskunnskaper har reagert på økonomiforslagets radikale reduksjonsforslag med påstander om «krisemaksimering» fra Forsvarssjefens side. Da må det igjen minnes om at reduksjonsforslagene ikke er annet enn en effektiviserende tilpasning av Forsvarets reelle kapasitet i dag.

På dette punktet kunne FMR vært tydeligere. Nå-tilstanden for hele forsvar- et omtales i generelle vendinger om util-

strekkelig reaksjonsevne, kapasitet og utholdenhet pga. allehånde mangler, men uten konkrete eksempler. Således viser omtalen av anbefalt struktur hvor mange besetninger som planlegges for hver fartøysklasse i Marinen, men ikke hva realitetene er i dag. For Hæren og Luftforsvaret er også konkretiseringen av nå-tilstanden fraværende, og det samme gjelder plan-målene for avdelingenes operative oppsetning og kapasitet. Men dette vil det jo være anledning til å komme tilbake til. Det er bare gjennom operativ kapasitet – ikke nominell struktur – Forsvarets behov kan vurderes opp mot de sikkerhetspolitiske utfordringene.

FMR viser på en tydelig måte de reelle hovedalternativene for Forsvarets utvikling, og knytter alternativene til meget alvorlige sikkerhetspolitiske valg. Dokumentet er godt disponert og velskrevet. Det burde gi den nødvendige ballast til proposisjonen og statsrådets argumentasjon når særinteressenes politiske stormkast melder seg og truer helhetsvurderingen.

Nils Holme,
tidligere sjef FFI

Med Hæren inn i fremtiden – alltid relevant!

“A Millennium of Land Power – Our Forces and the Future”. 22. September var Generalinspektøren for Hæren og Generalsekretæren for Den norske atlanterhavskomiteen vertskap for det sjette «Army Summit». Dette er en dag hvor Hæren løfter fram framtidsprognoser og analyser som kan og vil påvirke landstyrkenes operasjoner.

TEKST & FOTO: JON VESTLI/BFO

Army Summit er en smeltedigel som hver høst samler offiserer på alle nivåer, fra mange avdelinger og alle forsvarsgrener, representanter fra næringslivet og forsvarsindustrien, politikere, forsvarsvenner og sikkerhetspolitiske samfunnsdebattanter. Hele hensikten med seminaret er da også å fremme ulike perspektiver på landmakt, skape debatt og fremme diskusjon om hva slags hær Norge trenger. Årets tema falt pent inn i rekken av tidligere års retning, men kan vel også sies å være særdeles relevant som tema både akkurat nå så vel som etter 2035.

Sett i et nasjonalt sikkerhetspolitisk lys er denne høsten preget av mange saker; Forsvarssjefen har avgitt sitt fagmilitære råd, Hæren har akkurat mottatt de første oppgraderte vognene for fremtidens landmakt, det er uroligheter i Midt-Østen og i de nordre delene av Afrika – på begge sider av Sahara, situasjonen i Ukraina er uløst. Disse dagsaktuelle temaene dannet også bakteppet for seminarets perspektiv

som ble avsluttet med Hærens visjon og tenkning etter 2035.

Fire sesjoner, 16 talere fra syv nasjoner, militære og sivile, teoretikere og forskere, aktive og pensjonerte flaggoffiserer til troppssjef og løytnant. Det er utfordrende å lage et sammendrag av dagen, men det er tydelig at fremtiden mest sannsynlig vil ligne mye på dagens utfordringer med et (i økende grad) selvhevdende Russland som projiserer makt, et Afrika hvor fordeling mellom fattig og rik er økende og nå mer stammerelatert, et Midt-Østen som er grunnleggende ustabilt, økende migrasjon på grunn av krig, tørke, sult eller ønske om et bedre liv og kamp om råvarer er områder som alle vil påvirke vår sikkerhetspolitiske tenkning og innretning. Dette er ikke noe Norge skal og kan ordne alene, men det åpenbart at det er tydelige forventninger til at også Norge skal yte sitt på vegne av det internasjonale samfunnet, NATO og Europa.

Hæren er i så måte en viktig ressurs, da det er ett grunnleggende kjennetegn med de temaene som former vår fremtid;

Mennesker. Dersom man skal kunne skape stabilitet, dersom man skal redusere usikkerhet, dersom man skal hjelpe andre i nød – ja da er det behov for mennesker som kan omgås andre mennesker. Utrustningen, doktrinen, treningen og øvingen blir da et resultat av hva og hvordan man skal løse oppgavene. Flere av foredragsholderne tok til orde for fortsatt å være forberedt på alle scenarier – «Four Block War», og når GIH avsluttet seminaret med å presentere «The Conceptual Army – 2035 and beyond», hadde man også fått en tydelig påminnelse om dagens økonomiske situasjon og et svært uredd og godt innspill på et alternativ til dagens gjeldende hærdoctriner gjennom presentasjonen av «Norwegian Swarm». Løytnant Langvads presentasjon av en doktrine og taktikk som i grunnen bygger på vår nære historie, tilpasset vår geografi og som skaper asymmetri mot en potensiell motstander på norsk jord, er herlig befriende og akkurat den type tenkning som må til for å kunne skape en levedyktig og balansert hær for fremtidens utfordringer.

Fra Venstre; Dr. Luis Simón, Oberst Petter HF Lindqvist, General (ret) Knud Bartels, Sergeant Major William R. Frye.

UNIK MULIGHET FOR TOPPUTSTYRT VOLVO XC60 50% PÅ ALLE UTSTYRSPAKKER

Med halv pris på alle utstyrsnivåer og utstyrspakker* har du nå en unik mulighet til å skreddersy din egen topputstyrte XC60. Og velger du Privatleie, topper vi i tillegg tilbudet med en ekstra lav månedsleie. Besøk din Volvo-forhandler og tilpass din unike XC60 akkurat slik du ønsker den.

EKSEMPEL VOLVO XC60 D4 AUT. SUMMUM MED DRIVER SUPPORT PAKKE, TEKNIKKPAKKE PRO, HERREGÅRDSPAKKE, PLUSSPAKKE, OG VOLVO ON CALL

**KAMPANJEPRIS KR 630 400,-
PRIVATLEIE KR 4 790,-** PR. MND.**

LES MER PÅ **FRYDENBO-BIL.NO**

SEND SMS **FRYDENBØ** TIL **2012** FOR MER INFO OG PRØVEKJØRING

*GJELDER IKKE INSCRIPTION PAKKE.

**STARTLEIE/ETABLERINGSGEBYR KR 89 000,-. MÅNEDSLEIE KR 4 790,-
OG TOTALPRIS KR 261 440,- VIL VARIERE MED RENTENIVÅET.
3 ÅRS BINDINGSTID. KJØRELENGDE 45 000 KM.

Kampanjepris inkl. frakt-, leverings- og adm. kostnader levert forhandler. Tilbudet gjelder ved bestilling av ny 2016-modell ut 2015 eller så langt lagret rekker. Gj. sn. forbruk 5,7 l/100 km. CO2-utslipp 149 g/km. Forbehold om trykkfeil. Avbildet bil kan ha annet enn annonsert utstyr.

MINDE
55 59 97 00

ÅSANE
55 53 68 00

BERGEN VEST
55 50 15 40

KRISTIANSAND
38 04 90 00

MANDAL
38 26 03 22

SANDANE
57 86 84 00

SOGNDAL
57 67 34 00

FØRDE
57 83 72 00

FRYDENBØ
BILSENTER

**”SOM MEDLEM
I BFO STÅR DU
ALDRI ALENE”**

**Del din historie
#STYRKET**

Du vet hvorfor du tok denne jobben
Å bli en del av den militære profesjonen
Du tar ikke alt for gitt
De du er glad i
Det du har

Derfor styrker du deg mens du kan
Og trener på det du ikke kan
Spesialiserer deg for å bli best
For å bli klar til strid når det kreves

og din største styrke
– du gjør det ikke alene.
Det kan du ta for gitt!

Bli #Styrket
Bli medlem av BFO

Du forsvarer landet
Vi forsvarer deg

**IKKE
MEDLEM?**

send SMS
styrket til 2262

for å få vite mer

VISSTE DU
at nå kan også
vervede bli medlem
av BFO

Verv en kollga idag

Nybygg for 500 millioner på Bardufoss

4. september 2015 Bardufoss - Første trinn i realiseringen av Forsvarets virksomhet på Bardufoss til en kompakt leir er fullført, og Forsvarsbygg er klar for fortsettelsen.

Regionsjef i Forsvarsbygg, Erik Anders Helin, viser til de siste investeringene de tre siste årene på Bardufoss der et helt nytt kjøkken- og messebygg, to mannskapsforlegninger og infrastruktur er ferdig og tatt i bruk av Forsvarets avdelinger. Infrastrukturen for videre utbygging er allerede lagt klart under bakken, med VA-anlegg, elektro, fjernvarme, veier og plasser.

Forventninger Stabssjef, brigader Arne Opprud i Hærstaben, sa under markeringen at de nå tydelig kan se at det satses på Hæren på Bardufoss. - Her er det en god helhetsplan med samarbeid i alle ledd fra Forsvarsbygg, entreprenører og Forsvarets egne ansatte. Nå har Hæren forventninger om mer effektiv drift, økt samarbeid på tvers og en videre utvikling av Bardufoss, sa Opprud.

Signalbygg Navet i leiren, med forpleiningen av soldater og befall, er et arkitektonisk signalbygg midt i hjertet av Bardufoss leir. I messebygget er det 650 sitteplasser, daglig produksjonskapasitet av 5200 måltidsenheter pr døgn. Her er det lagt vekt på fremtiden med moderne oppvaskanlegg som blant annet magnetisk sorterer bestikk i oppvasken, akustikkdempende tiltak, en bioreaktor med avfallskverner for kompostering av matavfall, produksjons-kjøkkenet er tilpasset for å ta inn lærlinger.

Mannskapsforlegninger ved den nye oppstillingsplassen, Generalplassen, står to nye mannskapsforlegninger som til sammen har 384 sengeplasser. Forlegningene heter «Heggelia» og «Jørstadmoen».

Pressemelding fra forsvarsbygg

Foto: Beate Ingebrigtsen, Forsvarsbygg

2. Mannskapsforlegningene Heggelia og Jørstadmoen rommer plass til 384 soldater. 3. Kjøkken- og messebygget er et signalbygg og navet i leiren.

Russland har utlignet alliert luftoverlegenhet over Europa

Dette sier sjefen for US Air Force i Europa og Afrika, og sjef for Allied Air Command general Frank Gorenc. Russland har de siste årene bevilget enorme summer til fornyelse av styrker/materiell til Hær, Sjø og Luftforsvar. Teknoogisk ligger ikke deres materiell lenger langt etter vestlig nivå. Pentagon er dessuten meget bekymret for Russlands evne til å gjøre land- og luftrom utilgjengelig ved avansert jammeutstyr og/eller cyberangrep. Amerikanerne kaller dette å skape et «anti-access/area denial» (A2/AD). USA er spesielt bekymret for to slike områder, nemlig ved Krimhalvøya/Svartehavet og havområdet utenfor Baltikum.

Man ser nå en opptrapping av alliert tilstedeværelse i Europa, mye på grunn av Russlands opptreden overfor Ukraina. USA har nylig for første gang hatt flere av sine F-22 Raptor på øvelse i Tyskland. USA har også midlertidig deployert tre B-52H Stratofortress og to stealth-bombere av typen B-2 i England, samt åtte bakke-angrepsfly av typen A-10C Thunderbolt i Estland. Flere fly har i løpet av sommeren og i skrivende stund blitt deployert til Europa. Ser vi en gryende opptrapping av trussel- og konfliktnivået mellom øst og vest i Europa?

Einar Holst Clausen

Reebok “ZigKick Tactical” støvel

Reebok har kommet med det de kaller “ZigKick Tactical” støvel beregnet til bruk for uniformert personell. Støvlene er produsert for å møte svært høye krav til komfort og slitestyrke. De skal i følge Reebok ha ekstreme støt-absorberende egenskaper. Støvlen er lett og skal ha gode utluftingsegenskaper. Det finnes ingen metall detaljer, og går derfor lett gjennom sikkerhetskontrollen på flyplasser. Støvlene selges i USA, men vil kanskje også komme på det norske markedet. Se utvalget på: <http://reebokwork.com/job/military-law-enforcement-shoes/>

Einar Holst Clausen

Luftforsvaret/Rygge flystasjon informerer barn og ungdom

Rygge flystasjon har et godt samarbeid med kommunen og tilliggende barne- og ungdomsskoler.

I september besøkte Offisersbladet flystasjonen under et av besøkene fra en barneskole. Et godt tilrettelagt besøk, der barna fikk orienteringer om Luftforsvarets historie og nåtid, samt at de fikk ta og se på gamle som nye fly. Elevene hadde også i forkant jobbet med en skriveoppgave med tema «en helt». Rygge flystasjon hadde også lagt opp til flere lagsoppgaver til elevene, der de fikk prøvd seg på teamwork og lederskap. Til å fortelle om F-16 stilte sjef for Flyskolen oblt Dg Simastuen opp, noe barna syntes var tøft. Vel gjennomført dag på Rygge. Et flott tiltak, som sikkert kan virke rekrutterende til fremtidens Luftforsvar.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Obt Dag «Surf» Simastuen forteller lydhør ungdom om det å være jagerflyger.

Helikopter og ung pilot samlet ungjentene.

Fint klassebilde å henge opp i klasserommet.

En pen samling av veteranfly og en DA-20 Falcon i bakgrunnen.

Supacats nye lette rekognoseringskjøretøy LRV 400 Mk 2

Supacat viste frem sin nye og lette rekognoseringskjøretøy på den internasjonale forsvarsmateriell-messen DSEI i London medio september. Dette er et kjøretøy til bruk for spesialstyrkene, og kan kjøres rett inn i eksempelvis et Chinook transporthelikopter. Kjøretøyet kan lett omgjøres fra 4x4 til 6x6. Den kan oppnå hastigheter helt opp til 160 km/t og har en rekkevidde på 800 km med 3 operatører ombord. Vekt 1.700 kg maks vekt 4.200 kg. Kjøretøyet kan repareres med reservedeler også fra det sivile markedet verden over.

Supacat har uavhengig luftdemping, en V6 3,0 turbo dieselmotor på 256 hk med dreiemoment på 600 Nm, 8 trinns automatkasse og høy/lavgir valg med differensial-lås. LRV 400 Mk 2 leveres med en rekke muligheter for montering av våpen og annet beskyttelsesutstyr.

Einar Holst Clausen

Forlenger transportflybidraget til FN-operasjonen i Mali

Det norske transportflyet skal bidra til FN-operasjonen MINUSMA i Mali i ti måneder fra 1. januar 2016. – Et viktig bidrag for FN, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide. C-130J-bidraget skal baseres ved flyplassen i Bamako-området sør i Mali og transportere forsyninger og personell til det risikoutsatte Nord-Mali.

– Dette er en svært etterspurt nisjekapasitet som øker MINUSMAs operative evne, og gjør at operasjonen blir mindre avhengig av transport på de risikoutsatte veiene. Det gir også Norge et solid fotavtrykk i en FN-operasjon, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

Pressemelding FD (forkortet)

BFO på stort NATO-arrangement i Stavanger!

Nestleder BFO Rune Rudberg og Offisersbladet var til stede helgen 9-12. oktober, når NATOs parlamentarikerforsamling (NATO PA) gjennomførte sin halvårige samling. NATO-PA er en internasjonal organisasjon for parlamentarikere fra NATOs medlemsland. Forsamlingen ble opprettet i 1955 og har hovedsete og sekretariat i Brussel.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Stortinget var vertskap, for langt over 300 parlamentarikere fra alle NATO-land. Totalt var det nok nærmere 500 mennesker samlet i Stavanger Forum. Russland var et gjennomgående tema, i tillegg til kampen mot terrorisme og sikkerhetsutfordringer i kjølvannet av klimaendringene. Det var et tett program i de forskjellige komiteene, men BFO måtte konsentrere seg om hva som ble sagt i Forsvars- og sikkerhetskomiteen.

Det primære målet med BFOs tilstedeværelse var å få samtaler med statsminister Erna Solberg, forsvarsminister Ine Eriksen Søreide, forsvarssjefen og NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg, med tema FMR og målet om å oppnå et forsvarsbudsjett på 2 % av BNP. Stoltenberg kom dessverre senere til Stavanger enn planlagt, så den samtalen rakk vi ikke å gjennomføre.

Både forsvarsministeren og forsvarssjefen holdt glitrende innlegg på engelsk i Forsvars- og sikkerhetskomiteen. Statsråden tok den politiske vinklingen med blant annet Norges forhold til, og bidrag i NATO-alliansen, Norges syn på Russisk økt militær aktivitet også i Nordområdene, samt økningen av forsvarsbudsjettet og kvaliteten på materiell og personell. Hun konstaterte at NATO står overfor et nytt trusselbilde, som har langsiktige konsekvenser. Forsvarssjefen gikk i sin tale mer i detalj på drift, materiell, beredskap og vår avhengighet av alliert støtte, som det lille landet Norge er.

Under den hyggelige samtalen med nestleder BFO, etter sin tale, presiserte Søreide at Forsvaret i 2016 har fått en historisk økning av budsjettet, og at det vil bli ytterligere økninger i årene fremover. Hør hele intervjuet på Offisersbladets Ipad-utgave (egen app). Bruun-Hanssen var på sin side klar på at han i

FMR har lagt frem et nøkternt forslag, der han beskriver hvilke tiltak/reduksjoner som må iverksettes alt etter hvilket budsjett han tildeles. Han har på mange måter levert en ønskeliste til Regjeringen. Om de ønsker å bruke mer ressurser på Forsvaret, så har han fem prioriterte elementer han kunne tenkt seg å plusse, for å gjøre Forsvaret enda bedre til å forsvare landet. Hør hele intervjuet på Ipad-utgaven av Offisersbladet.

På søndag kveld møtte BFO statsministeren på hotellet, før hun rakk å få skiftet til en mottakelse senere på kvelden. Hun var overraskende godt informert om budsjett-tall og prosenter av BNP, og lovet faktisk at Regjeringen søker å nå 2 % målet innen 10 år. Hør også her hele intervjuet på Ipad-utgaven av Offisersbladet (egen app).

FMIN og FSJ orienterte NATO parlamentariker-samlingens forsvars- og sikkerhetskomitee.

Rune Rudberg, i samtale med forsvarssjefen under NATOs parlamentariker samling.

4,3 milliarder er jo ikke nok Ine.

Statsminister Erna Solberg tok seg god tid i samtale med nestleder BFO Rune Rudberg.

Verdenspremiere for NAMMOs nye 40 mm høyhastighets "airbust" granat

NAMMO feirer sin siste suksess innen urban krigføring, etter å ha demonstrert sin nye 40 mm x 53 HEDP-RF «airbust» ammunisjon til representanter fra 20 lands spesialstyrker under en skarpskyting/testskyting i Ravlunda skytefelt i Sverige medio september.

Den nye granaten ble testet i en AGL (Automatic Grenade Launcher) med en nyutviklet programmeringsenhet MPU (Manual Programming Unit) som kan sees på bildet, der systemet er innstilt på luftsprenkning 200 meter. I følge NAMMO var de fremmøtte svært imponert under demonstrasjonen og av full-integreringen med ny granat, AGL med MPU. NAMMO er nå klart ledende i verdensmarkedet på løsninger til AGL granatkastere, og i følge seg selv kanskje mer 50% bedre på funksjonalitet enn sine konkurrenter.

Einar Holst Clausen

Turmarsjen Frognmarka på langs

Søndag 13. september gikk den 3. turmarsjen Frognmarka på langs. Marsjen startet på Ramme Gård i Hvitsten i Frogn kommune og endte opp på Stupinn etter 28 km. Militær marsjgruppe på 12 personer marsjerte under NROFs fane, Viking Strollers flagg og med kommandanten på Oscarsborg, Major Kirknes med festningsflagget i spissen.

Været var perfekt for utmarsj og gruppa holdt et godt tempo denne fine høstdagen. I samlet tropp marsjerte vi gjennom det fine landskapet inn på Frogn Museum hvor vi tok en kort pause med kaffe og matpakke. Noen hoppet av her mens resten fortsatte videre frem mot mål. En fin turmarsj som anbefales og bør gjentas. Turmarsjen arrangeres av Frognmarkas Venner og Drøbak maratonklubb.

Tekst og bilder NROF Drammen

På bildet ses bak fra venstre mot høyre: Lt Else Berit Haneseth, sjt Kenneth Sandberg, fen John Erik Ellefskås, sjt Hans Selvær, drillsjt Knut-Robert Neerbye og major Stein-Erik Kirknes. Lt Bjørn Codling, kapt Bent Martin Jahre, fen Einar Engebretsen, siv Moneyppenny, sjt Anders Erlandsen, Kapt Anniken Johnsen og kapt Steinar Holth var opptatt på annet hold like før start.

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

Potente trøndere under Øvelse Trøndelag

TEKST RUNE HAARSTAD, FOTO KRISTIAN KAPELRUD

De fleste har fått med seg at Heimevernet kan objektsikring. Men det finnes fortsatt evne til å «slå fra seg». Støttet av helikopter fra Luftforsvarets 339 skavdron fikk vi under øvelsen i september se et potent og mobilt heimevern. Innledningsvis i øvelsen tok innsatsstyrke Rype kontroll på en rekke viktige objekter, mens de lokale HV-områdene gjorde seg klar til å ta over vaktholdet.

- Bekjempelse av mindre fiendtlige styrker var et sentralt moment under øvelsen som totalt samlet 1100 soldater, fra to innsatsstyrker og sju HV-områder, forteller troppsjef Kim Loen i innsatsstyrke Rype.

SJEFENS KNYTTNEVE

Sammen med Innsatsstyrke Waxwing på sjøen, og en rekke Nordtrønderske HV-områder løste troppen til Kim Loen oppdrag i området rundt Namsos. Snart ble områdestrukturen klar til å ta over objektene og innsatsstyrken vil kunne igjen få rollen som sjefens knyttneve og ubunde reserve.

TROPPSJEFEN: Kim Loen i innsatsstyrke Rype var fornøyd med å øve på bekjempelse av mindre fiendtlige styrker.

HV SOM LETT INFANTERI

Med enkle våpensystemer som 84mm rekylfri kanon, 40mm granatkastere, maskingevær og M72, kan faktisk lett infanteri, som jo HV i realiteten er, bite

kraftig fra seg. I tillegg står evnen til å lede ild og evnen til panserbekjempelse på ønskelista til fremtidens heimevern. Kommer slike kapasiteter på plass vil vi kunne få se et helt annet heimevern.

Helikopter gav mobilitet til lokale HV-soldater under øvelsen

MOBILE: Nestlagfører Roger Duun og hans kolleger fra Namsos og Fosnes HV-område løftes opp i terrenget for å løse oppdrag.

Soldatene fra Namsos og Fosnes HV-område gikk fra «HV-kjentmann» til HV-QRF, (*quick reaction force*). Med helikopterstøtte fra Luftforsvaret ble de fraktet opp i skogen for å løse oppdrag. Oppdraget gikk ut på å ta ut de resterende fiendtlige styrkene etter anslaget fra Innsatsstyrke Rype tidligere på dagen.

- At vi har mulighet til å bli satt inn med helikopter fremfor kjøretøy og fotmarsj gjør at vi raskere kommer oss ut dit vi trengs, forteller nestlagfører for tropp 2 i HV-12207 Roger Duun. Ved hjelp av flere helikopterløft ble en hel tropp flyttet til fjells for å kunne ta kontroll på en mindre fiendtlig enhet.

- Det går mye raskere å fly en tropp opp i det terrenget som finnes i området enn å kjøre så langt det går for å sende oss oppover til fots. Når mobiliteten øker blir vi mer effektive, det gjør at vi kan ta på oss flere oppdrag.

- I dag skulle vi få kontroll på et område hvor det var observert en mindre fiendtlig styrke. «Innsatsstyrke Rype» var her i går, men klarte ikke og ta alle, derfor ble vi sendt inn i dag for å ta resten.

ILDSTØTTE: SHV dekket objekter med sjøfront

Sjøheimevernet ga ildstøtte

TEKST RUNE HAARSTAD, BILDER JOAKIM FURUNES

Sjøheimevernet opererte sammen med soldatene på land i form av ildstøtte, transport av grønne kolleger, samt objektsikring av objektenes sjøfront. En av våre mange kapasiteter er at vi kan fungere som transportfartøy for innsatssoldatene, samtidig som vi kan dekke sjøfronten og fungere som en

«flytende ildbase» - forteller Petter Olsen Bertheussen, skytter i Waxwing.

KAMPKRAFT TIL HAVS

Innimellom oppdragsløsning blir det også tid til litt trening etter eget ønske. Waxwing stilte med begge sine båter under denne øvelsen (Hårek og Halten).

- En stor del av SHV Halten sin kampkraft til havs ligger i de to

12,7mm mitraljøsene på hver ende av båten, forteller Bertheussen. Under øvelsen var det tid for å trene på bruke også disse. En skytter fra innsatsstyrken og en områdesoldat var de som skulle stå for ilden, og med seg hadde de en sammensatt besetning fra hver sin part.

Fra skytefelt til manøverfelt

PÅ FREMMARSJ: Rype demonstrerer ett av manøverkrigføringens prinsipper: Å holde et så høyt operasjonstempo i det å bekjempe motstanderen at han blir ute av stand til å foreta beslutninger.

KOORDINERT: Soldat fra innsatstroppene venter på ildordre.

ILD: Prinsippene i angrepskrig er; finn, bind, manøvrer og slå. Her «slår» et av kanonlagene til innsatsstyrke Rype.

TEKST RUNE HAARSTAD, BILDER JOAKIM FURUNES

Innsatsstyrke Rype var først ute med å teste ut HV-12s nye manøverfelt. Dermed er nå «ild og bevegelse» mulig for en stridsstyrke på 150 soldater i det som før var et skytefelt.

– Vi har lenge savnet et skyte- og øvingsfelt der vi kunne drive trening på å manøvrere et kompani i bevegelse ute i feltet kombinert med ildgivning, sier sjef for Trøndelag Heimevernsdistrikt (HV-12), oberst Ebbe Deraas.

MANØVERBOKSER OG ILDBOKSER

En slik kombinert trening på manøver og skyting har Heimevernet i Trøndelag ikke kunne gjort på fornuftig måte tidligere. Giskås har helt fra start bestått av skytebaner med faste standplasser for skyting med håndvåpen som gevær, maskingevær

og rekylfri kanon. Det er også muligheter for ild fra bombekaster.

– Sammen med Forsvarsbygg har ledelsen i HV-12 gjennomgått Giskåsfeltet, utviklet det i tråd med nye behov og laget nye skyteinstruks. Nå er delt inn i manøverbokser der troppene kan bevege seg innenfor og målbokser der «ilden» kan leveres, forklarer prosjektoffiser kaptein Eldar Saur.

BEDRE TRENING PÅ «BEKJEMPELSE»

Dermed er nå ildgivning og bevegelse mulig for en stridsstyrke på 150 soldater i gangen. og HV kan få trent på det som også er et sentralt HV-opdrag - bekjempelse av mindre fiendtlige avdelinger.

– I Giskås manøverfelt vil slike øvelser gi en kompanistridsstyrke gode muligheter til å få testet ledelse, ulike ildstillinger og drive manøvertrening, opplyser

Deraas. Det finnes slike skytefelt både på Rena og i Nord-Norge. Manøverfeltet i Giskås er derfor ikke enestående, men det er det eneste feltet i sitt slag i Midt-Norge der Forsvaret har muligheten til å drive denne type trening.

RYPE I ANGREP

Under Øvelse Trøndelag gjennomførte innsatsstyrke Rype et oppdrag med skarp ammunisjon i Giskås manøverfelt - der flere tropper ble samkjørt inn mot det samme målet.

– Det å ha et manøverfelt der vi fysisk får testet hele bredden av kapasiteten vi rår over i HV i en offensiv operasjon, er uvurderlig. Det gir erfaringer for ledelse, for den enkelte soldat og for underavdelinger. Giskås gir oss nå en helt annen dimensjon for treningen vår, sier Deraas.

Oppgrader ditt medlemskort til YS Medlemskort med MasterCard

Kortet med de gode betingelsene

Med dette kortet kan du både spare og låne på samme smarte konto. Står kontoen i «pluss» beregnes innskuddsrente, står den i «minus» beregnes kredittrente. Enten du sparer eller låner, er betingelsene blant markedets beste. Kortet har ingen årsavgift og kan brukes «over alt».

- 1,25 % sparerente fra første krone
- Ingen begrensninger i antall uttak
- Gode tilbud og rabatter
- Lav kredittkortrente: 10,95 % *
- Gratis reise- og avbestillingsforsikring
- SMS-varslng

Les mer og bestill på www.ysmedlemskort.no

Kundeservice 815 22 040

* Eff. rente 16,0 %, 15.000,- o/ 12 mnd. totalt 16.242. YS Medlemskort med MasterCard – et produkt fra DNB Bank ASA

Mågerø

– operativ til siste sekund!

CRC Mågerø fikk testet sin beredskap og operativitet under gjennomføringen av øvelse «Red Storm».

AV EINAR HOLST CLAUSEN

Under et ordinært nattskift i september, gikk øvingsalarmen. En oppstått krisesituasjon ble beskrevet, alt mannskap ble varslet og møtte på kort tid i ops'en. Øvingsleder kaptein Daniel Berg Eriksen, kunne konstatere at varslingsrutinene fungerte. Inne i fjellet, i ops-rommet, med alle arbeidsstasjonene og storskjermene i enden av rommet, var det hektisk aktivitet når Offisersbladet kom på besøk.

Luftforsvarets stasjon Mågerø, eller Control and Reporting Centre (CRC) Mågerø, ligger på Mågerø militære område på halvøya Mågerø i Tjømø kommune i Vestfold. Stasjonens oppdrag er suverenitetshevdelse av norsk luftrom sammen med søsterstasjonen Luftforsvarets stasjon Sørreisa i Troms. Mågerø fort ble bygd på Mågerø på 1930-tallet som en del av forsvaret av Oslofjorden. Kystartilleriet var stasjonert der fram til 1960-tallet. Fra 1962 har Luftforsvaret hatt kontroll med radarstasjonen. CRC Mågerø er i dag en høyteknologi-bedrift, men er besluttet nedlagt fra 2016. CRC Sørreisa tar over oppgavene.

Offisersbladet møtte øvingsleder Daniel Berg Eriksen rett etter enden for øvelsen, og stilte følgende spørsmål om øvelse «Red Storm»:

HVOR LANG TID TAR PLANLEGGINGEN AV EN SLIK ØVELSE?

- For mange år siden med CAOC i Norge, hadde vi ofte støtte til å både lage og gjennomføre øvelser som er noe i retning av det vi nå har gjennomført. I senere tid har vi vært avhengige av å lage og gjennomføre disse øvelsene selv. Akkurat denne øvelsen jobbet vi ett år med å lage, da det er et svært omfattende arbeid som må nedlegges. Dette gjennomføres ved siden av planlegging og gjennomføring av de øvrige mindre øvelsene gjennom året. I denne prosessen har jeg hatt få, men usedvanlig dyktige og motiverte medarbeidere i øvingsstabene som har lagt ned utallige timers arbeid for å få alt i havn til øvelsesstart.

HVORDAN STARTET DERE DENNE ØVELSEN?

- Øvelsen startet med uanmeldt alarm, hvor nattskiftet svært tidlig om morgenen

uforberedt fikk forklart at det hadde oppstått en (øvelses-)situasjon som gjorde at alle måtte kalles inn umiddelbart. På dette punktet ble det vist meget god reaksjonsevne fra hver enkelt, og kort tid etter oppringning møtte folk opp i ops, fullt utstyrt og mer eller mindre klare til å gjennomføre luftoperasjoner. Delen med at noe skjer overraskende var en vesentlig del av planen for øvelsen, hvor det å håndtere usikkerhet og god ledelse blir veldig viktig.

KAN DU SI NOE OM ANTALL INVOLVERTE PÅ MÅGERØ?

- Nesten alt personell på Mågerø var deltagere i øvelsen i større eller mindre grad. Først og fremst ops, men også LKVS (fagskolen), stab, baseforsvar, kjøkken, CYFOR og FLO støttet eller deltok direkte i øvelsen gjennom hele uka. I tillegg var det god tilstedeværelse fra eksterne deltagere.

ER BÅDE FOH OG SØRREISA INVOLVERT UNDER ØVELSEN?

-NAOC var over gjennom hele planlegg-

Operatør i opsrommet CRC Mågerø. Foto: FMS

ingsprosessen planlagt som både støtte-spillere og deltagere ettersom svært mange av øvingsmomentene ville vært helt umulig å spille inn uten å involvere leddet over oss. I så måte ville dette vært en ypperlig anledning til både å drive samtrening, men også å øve smart ved at et øvingsscenario som i utgangspunktet er myntet på CRC også kan gi fullverdig trening for leddet over oss. Annen aktivitet fikk dessverre prioritet i kort tid før øvelsen, noe som gjorde at deltakelsen fra NAOC sin side var svært begrenset. Det vi fikk av støtte var bra, men viser samtidig det området jeg i størst grad kunne ønsket meg forbedring og endring på, hvis øvingsscenarioet kan gjentas i fremtiden. Her finnes det muligheter for reell og god synergi mellom avdelinger som over sammen.

-Sørreisa deltok med en mann som del av et observasjons-team, men hadde forøvrig ikke anledning til å delta fullt ut. Grunnen til dette er at vi i K&V-systemet samlet både hadde det stående live-opdraget med luftovervåkning og QRA 24/7, daglig støtte til kampflyskvadronene, støtte til øvelse i Nord-Norge, og samtidig bemanning i Litauen under Baltic Air Policing. Således var vi helt avhengig av den gode støtten fra Sørreisa for å gjen-

nomføre øvelsen i det hele tatt, men vi skulle selvfølgelig ønsket at en større del derfra også hadde fått anledning til å delta. På en annen side gjør dette at den fremtidige ARS Sørreisa for øvingsstaben er der vi først og fremst ønsker å gjennomføre øvelsen på nytt ved en senere anledning.

HVOR LANGE VAKTER GÅR DERE UNDER EN SLIK ØVELSE?

-Øvelsen går dag og natt, med vakter opptil 12 timer av gangen, litt avhengig av hvilken funksjon man fyller. Samtidig er man til disposisjon kontinuerlig, slik at man ikke kan se på den tiden du ikke fysisk bemanner i ops som reell hviletid, slik man normalt kan forvente under daglige tjeneste.

HVILKE ANDRE ER MED, OG/ELLER KOORDINERER DERE MED UNDER ØVELSEN?

-Under denne øvelsen var det en rekke avdelinger som var aktive deltagere i øvelsen. Av eksternt personell var det personell fra LOI, luftvern og wing-ops fra Ørland og en forsker fra FFI kontinuerlig til stede gjennom øvelsen. I tillegg deltok Ørland wing-ops fra hjemmeavdeling også, samt at vi hadde støtte fra mediepersonell med tilknytning Luft-

forsvaret og Heimevernet. Som tidligere nevnt var det også begrenset deltakelse fra NAOC, denne delen av øvelsen måtte dermed i stor grad dekkes opp av interne ressurser etter beste evne. Normalt har vi tett samarbeid opp mot NATO-strukturen, men valgte en mer nasjonal tilnærming denne gangen.

ER DET VANLIG AT KAPTEINER ER ØVINGSLEDER PÅ SLIKE ØVELSER?

-Hos oss er det helt vanlig at kapteiner er øvingsleder på de mindre øvelsene vi kjører gjennom året. Normalt ligger ansvaret for øvelsen på majorsnivå, med kapteiner og noen ganger løytnanter som utøvende ledd i øvingsledelsen. Under akkurat denne øvelsen har jeg imidlertid fått delegert mye ansvar, gitt gode rammer og blitt vist mye tillit fra mine overordnede. Dette har etter mitt syn resultert i en totalt sett meget god øvelse hvor alle deltagere, både internt, eksternt og øvingsstab har vist at de leverer i tråd med det som etter hvert har etablert seg som mantra på Mågerø; "Operativ til siste sekund", avslutter en meget fornøyd øvingsleder og kaptein Daniel Berg Eriksen.

Øvingsleder kaptein Daniel Berg Eriksen rett etter endek for øvelsen.
Foto: Offisersbladet

Fra det hektiske opsommet i fjellet CRC Mågerø. Foto: FMS

LA DRANG

Alt i 1961 sendte Kennedy de første amerikanske militærmannskapene til Vietnam, den gangen som rådgivere og instruktører. Gradvis ble de nødt til å påta seg en mer aktiv rolle, en utvikling som ble gjort ugjenkallelig med Ia Drang i 1965.

AV TROND SÆTRE

I løpet av 1965 sikret FNL og Vietnams Folkehær (den gangen kjent som den nord-vietnamesiske hæren) seg strategiske fordeler i det sentrale Vietnam. I høylandet nordøst for Sør-Vietnams hovedstad Saigon hadde de bygget opp en sterk militær struktur i Ia Drang-dalen. De befant seg på sør-vietnamesisk område, men i høylandet var de godt sikret mot angrep fra bakkebaserte styrker, ettersom det var få og dårlige veier inn i området. Dalen befant seg dessuten svært nær grensen til Kambodsja, der de kunne gå i dekning når nødvendig.

Med denne posisjonen hadde de gode muligheter til å dele Sør-Vietnam i to med sine militære operasjoner. Stilt ovenfor denne faren tok USAs militære øverstkommanderende i Vietnam, general William Westmoreland, en viktig avgjørelse. Han måtte teste ut den amerikanske doktrinen om luftmobilitet. For å føre tilstrekkelig med amerikanske styrker til høylandet, måtte de transporteres i helikopter.

Slik begynte operasjonen som fikk navnet «Silver Bayonet». Oberstløytnant Hal Moore fikk ordre om å sende inn en luftbåren styrke på 450 mann inn i terrenget for å utforske, og om nødvendig sette en stopper for folkehærens militære oppbygging. Disse var 1. bataljon fra det 7. kavaleri. Etter å ha rekognosert området fra lufta valgte han å la styrken lande, om formiddagen den 14. november 1965, på et platå som fikk kodenavnet «X-Ray». Etterretningsinformasjonen tydet på at det kunne være et regiment fra folkehæren i nærheten. Hvor tallmessig underlegne amerikanerne var, fant Moore først ut da mennene hans oppdaget en ung, vietnamesisk menig og tok ham til fange. Fangen fortalte dem at det var tre regimenter i nærområdet: «De vil svært gjerne drepe amerikanere, men har ikke greid å finne noen.»

Tiden var knapp, og mens helikoptrene fortsatte å fly inn mannskap, ble amerikanske styrker engasjert i kamp med en bataljon fra folkehærens 66. regiment. Takket være hjelp fra artilleriposisjoner og luftstøtte greide amerikanerne å holde det viktige landingsområdet, men kampene ved «X-Ray» fortsatte til langt på natt. Og morgenen etter fikk folkehæren forsterkninger fra en bataljon fra det 66. regiment, mens amerikanerne få timer senere fikk inn to ekstra kavaleribataljoner. Tre dager og to netter gikk før folkehæren trakk seg tilbake.

Da hadde de påført amerikanerne store tap ved å bruke en taktikk som den nord-vietnamesiske oberstløytnant Nguyen Huu An kalte «å holde dem i beltespennen». I klartekst ville det si å holde seg så nærme de amerikanske styrkene at de ikke kunne bruke artilleri og flystøtte uten risiko for å skade sine egne. Følgelig kom det til mye nærkamp på slagmarken.

17. november, idet kampene begynte å avta på «X-Ray», fikk det 7. kavaleris 2. divisjon ordre om å bevege seg gjennom jungelen mot en nærliggende landingssone med kodenavnet «Albany» for å bli hentet med helikopter der. Underveis ble de imidlertid overfalt av en bataljon som Huu An hadde plassert langs stien i reserve. Amerikanerne var utmattede etter to netter med lite eller ingen søvn, og var ikke klare da folkehæren avfyrte en bombekaster mot dem. Overfallet kom fra alle sider, det var snikskyttere i trærne og artillerister på beleilige høyder, som f.eks. store termitt-tuer. «Beltespennstaktikken» vise seg å være svært effektiv her, i den tette jungelen. Slaget utartet snart til en serie med nærkamper, noe som gjorde luft- og artilleristøtte lite effektivt. Om kvelden avtok kampene, og amerikansk luftstøtte sendte ut nødbluss i tilfelle natteangrep. Imidlertid valgte nord-vietnameserne å trekke seg tilbake neste morgen, uten å angripe på nytt.

Amerikanerne erklærte at slaget ved Ia Drang hadde vært en seier for dem. Fienden var påført store tap, og operasjonen hadde vist at å fly inn tropper med helikopter var svært effektivt. Men mens folkehæren og FNL hadde over 1000 døde etter slaget, var amerikanernes tap også betydelige. Med 155 drepte og 120 sårede var 17. november 1965 deres hittil blodigste dag under Vietnamkrigen. I tillegg kom de 79 amerikanske

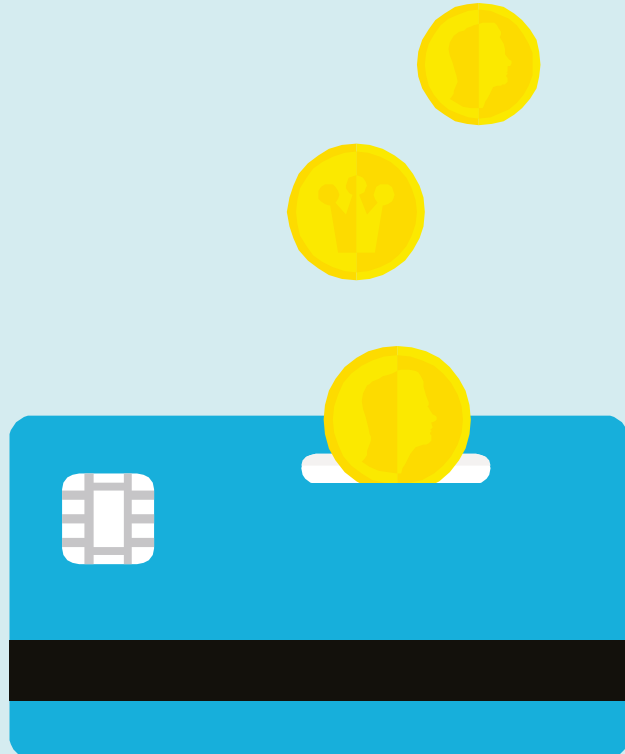
soldatlivene som gikk tapt i det foregående slaget ved «X-Ray».

Folkehæren og FNL erklærte også at Ia Drang var en seier for dem. Tross alt hadde de lyktes i å utkjempe langvarig og jevn kamp mot hæren til en supermakt. Dessuten fikk de velge hvor, når og hvor lenge kamphandlingene skulle foregå - Noe som skulle komme til å hende ganske ofte ettersom krigen utviklet seg. Slaget demonstrerte også hvor effektivt folkehæren og FNL kunne infiltrere sør-vietnamesisk område.

Tidligere hadde de fleste amerikanske ofrene under krigen vært mindre grupper, ofte rådgivere som var i felten med sør-vietnamesiske bataljoner når det kom til kamp mot nord-vietnamesisk gerilja. For begge sider var det klart at krigen hadde gått over i en ny fase ved Ia Drang. Da McNamara vendte tilbake til Washington etter sitt Vietnam-besøk i november, gjorde han det klart at amerikanerne nå hadde to valg: De måtte enten søke et kompromiss, eller betydelig øke sitt bidrag til krigen. Som kjent valgte de det siste, og kort tid etter slaget ba Westmoreland om 200 000 flere amerikanske tropper til Vietnam i 1966. Han var sikker på at amerikanerne, gjennom gjentatte «search and destroy»-oppdrag, gradvis ville bryte ned fiendens slagkraft.

Hal Moore og krigskorrespondent Joseph Galloways bok om Vietnamkrigen, «We Were Soldiers once...and Young» har dette å si om den nord-vietnamesiske ledelsens konklusjon etter Ia Drang: «Etter deres mening var det å kjempe uavgjort mot en så mektig motstander det samme som en seier. Med tiden var de sikre på at den tålmodigheten og utholdenheten som hadde slitt ut de franske koloniherrne også ville slite ut amerikanerne.» I ettertiden vet vi hvem som fikk rett.

PS! Kontakt
oss for en god
pris på Fastrente-
innskudd.

Småspar – spar når du bruker kortet

SmåSpar gjør det enkelt og morsomt å spare til det du ønsker deg: Hver gang du handler med kortet, eller tar ut kontanter, blir et gitt beløp overført til en valgt sparekonto. Dette kan være Sparekonto, Høyrentekonto, BSU eller Barnekonto. Da sparer du litt, men ofte.

Gjensidige

INTOPSKOKKEN

DIARÉFRI KYLLINGGRYTE

Som alle veteraner har jeg vært mye rundt omkring i verden. Noen kurante steder, noen ukurante. Jeg har spist stridsrasjoner i sanda, og jeg har spist kebab som jeg helst ikke vil vite hva slags kjøtt det var i.

Pizzapatrulje i Bosnia og gigantiske festmåltid i Libanon er høydepunktene.

Sier du «kylling», får jeg fortsatt flashback, til meg selv sittende på dass, med uttrykk som ville fått en fødende kvinne til å se ut som hun smilte. Si det en gang til, og se for deg ditt eget ansiktsuttrykk når en fuckings alien er på tur ut gjennom bukskinnet på deg.

Jeg tør BARE SÅ VIDT å kjøpe kylling på restaurant. Jeg spiser heller pølse jeg finner på gata. Derfor har jeg tatt grep, og lagd meg kylling på egen hånd. Og ja: du er en jævla kylling, med den fancy skuddsikre vesten din. Det var andre tider i Saqi, da vi hadde vester fylt med HAMP ELLER HVA FAEN DET VAR DE LURTE OSS TIL Å GÅ MED. Men, så var det maten da! Kyllinggryte altså.

FOR Å LAGE DENNE FANTASTISK DIGGE RETTEN TRENGER DU:

600 g kylling
2 fedd hvitløk
1 finhakket rød chili eller 1-2 ts chiliflak
3 ss yoghurt naturell
3 ss tomatpure
1 rød løk
pepper
3-4 gulrøtter
3-4 middels store poteter
1 ts red curry paste
6 dl kyllingbuljong
2 ts grønnsaksbuljong i pulverform
2 ss rømme

Kutt opp kyllingen i terninger, ca 1 cm. Legg i en blandebolle og tilsett yoghurt, knust hvitløk, tomatpure og godt med sort pepper fra kvern. Dekk til med plastfolie og sett i kjøleskapet. Riv løk, gulrøtter og poteter grovt på rivjern. Rens chili for hinner. Finhakk chili. Mengden frø du tar med, avgjør hvor sterk retten blir, tilsvarende med mengden chiliflak.

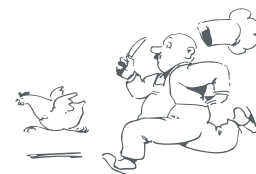
Varm opp 3 ss olje i ei gryte med tjukk bunn. Ha i grønnsakene og chilien. Rør godt sammen og stek de blanke og litt møre.

Ha i kyllingen og stek den godt, ikke brun den, kun hvit igjennom. Få med så mye du kan av marinaden.

Hell over buljongen og grønnsaksbuljongen. Rør om og kok opp. Gi retten ett kort oppkok, sett ned varmen og la den småkoke under lokk. Gjerne lenge. Rør om av og til. Rør inn rømme rett før servering.

Serveres med jasminris og nan.

Spis, kos deg, og nyt resten av kvelden i sofaen, og tenk på de 2500 turistene i India som sitter på dritern fordi de spiste kylling på restaurant. I India. Gale folk.

TIDSBEGRENSET TILBUD:

**Få Suunto Core
Ultimate Black
til 1969,-**

Bruk kupongkode:

KLOKKE6

Spar 34%

Spar 43% på Crispi SWAT

Bruk kupongkode:

SKO6

Spar 55% på 90L Bag

Bruk kupongkode:

BAG6

SKRIV INN KODEN I FELTET FOR KUPONGKODE I HANDLEKURVEN OG TRYKK PÅ KNAPPEN BRUK.

> BFO.MILRAB.NO

Kupongkodene er gyldig t.o.m 30. november og kan kun brukes
en gang per person. Se flere tilbud på bfo.milrab.no

Kystartillerimuseet på Oscarsborg: To nye utstillinger

I St. Barbara-rommet står det klart for feiring av artilleristenes skytshelgen, St. Barbara.

TEKST OG FOTO: J. KETIL STEINE

To nye utstillinger ble åpnet i Kystartillerimuseet på Oscarsborg Festning i slutten av mai: Befalsutdannelsen i Kystartilleriet og feiringen av artilleristenes skytshelgen St. Barbara.

Den ene utstillingen viser - i tekst og bilder, samt videoer og kull- og klassebilder - befalsutdannelsen i Kystartilleriet fra Fæstningsartilleriets Underofficersskole i 1888 til nedleggelsen av Befalskolen for Kystartilleriet (BSKA) i 2002. De to delvis interaktive skjermer viser film- og videoklipp fra de siste 20-25 årene ved BSKA og klasse- og kullbilder.

ST. BARBARA

Den andre utstillingen viser et eget rom hvor det er gjort klart til den årlige feiringen av artilleristenes skytshelgen St. Barbara. Feiringen skjer i tilknytning til den 4. desember hvert år, men allerede nå kan man - gjennom gitterportene - se bordene ferdig dekket, regaliene oppstilt og hovedbordet klart til å ønske deltakerne velkommen til feiring. Ute i gangen vises det bilder fra tidligere feiringer, og i løpet av kort tid kommer tekstplakater som forteller om St. Barbara-tradisjonene - i Forsvaret og Kystartilleriet generelt, og på Oscarsborg spesielt.

Tekst- og bildeplakater viser over 114 års utdannelsehistorie i Kystartilleriet.

Medlemsfordeler i FP

- God sparerente
- Lån
- Kontokreditt
- Forsikringer i If og SpareBank 1
- FUNIF med rentefri nedbetaling
- Nettbank

Du kan nå overføre penger til din bankkonto med FPs app!

Forsvarets Personellservice

For mer informasjon og vilkår se vår nye hjemmeside:
www.fp.no eller kontakt oss på: Tlf. 21 07 57 00,
faks 21 07 57 25, e-post: fp@fp.no

Unik og smart logistikkav

Reservedels-tilgangen til Luftforsvarets aldrende fly, er et stadig voksende problem. Nå har kreative sjeler på Andøya funnet løsningen. Sivilt/militært samarbeid!

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Våre P-3 Orion maritime overvåkingsfly har vært i operativ drift ved 333 skvadron på Andøya med 2 fly i 1968-69, og 4 fly i 1988-89, men har i nyere tid hatt en levetidsforlengelse med blant annet skrog og skifte av vingekonstruksjonen. Programmet heter «Aircraft Service Life Extension Program» (ASLEP) og skjer i Canada. USA og flere andre land faser nå ut Orion, og deletilgangen er drastisk redusert. Det kan gå uker og flere måneder før kritiske deler ankommer vedlikeholds-hangaren. Dette skaper hva teknikerne kaller «Hangardronninger», det vil si fly/helikoptre som står i

hangaren over lengre tid og venter på deler, så det kan komme i luften igjen. En situasjon som er operativt og beredskapsmessig meget uheldig.

333 skvadron har nå i samarbeid med Andøya Test Center (ATC) forhandlet frem en samarbeids-avtale med Tyskland (som har 8 Orion P-3 C) og Airbus Defence & Space, der Airbus leverer 75 % av de bestilte delene innen én arbeidsdag, 95 % innen tre arbeidsdager og 100 % innen 30 dager. Alle formalia vil antageligvis være på plass innen januar 2016. Dette er å regne som en liten revolusjon for gutta og jentene på gulvet i vedlikeholds-hangaren.

Offisersbladet fikk i møte med

direktøren for ATC, Gunnar Jan Olsen, vite at ATC fungerer som en prosjektleder-organisasjon på en rekke felt. Blant annet testing av rakettmotorer, testskyting av missiler/raketter, test av målsøkings-systemer, test av UAV'er, men i dette tilfellet, er de koordinerende mellom 333 skvadron-Tyskland og Airbus. Offisersbladet vil komme tilbake med egen artikkel om Andøya Test Center og Andøya Space Center, der det skjer forskning og testing i verdensklasse.

Teknisk sjef på 333 skvadron, oberstløytnant Bjørnar Engvik bekrefter avtalen, og kunne fortelle at dette forenkler hverdagen på teknisk side. Han kunne også fortelle at de har et samarbeid

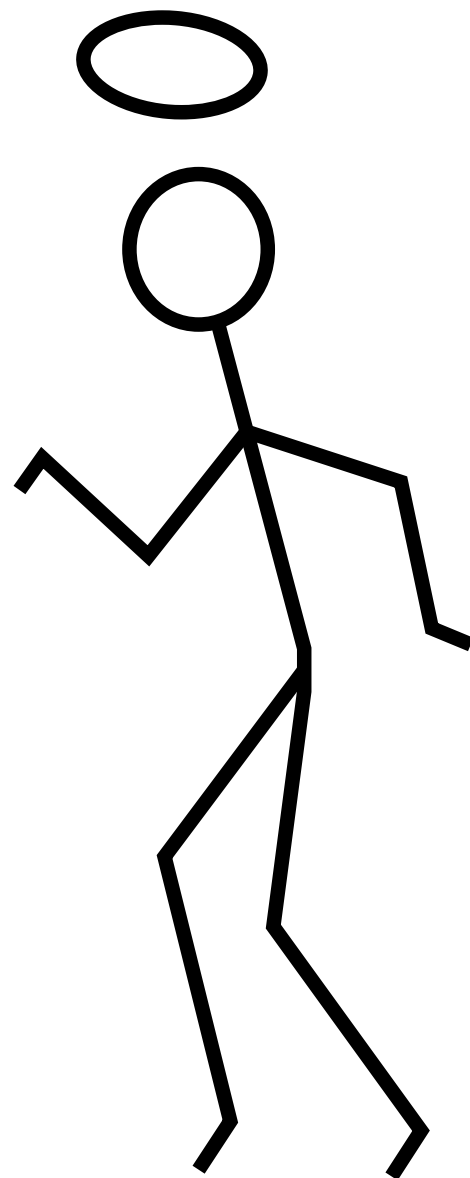
tale på Andøya

Orion testkjører motorene etter service.

med Tyskland og de tyske Orion-flyene på hele Orion-systemet, driften og logistikken. Engvik nevnte også at det finnes enkelte utfordringer i forhold til avtalen med Airbus. For eksempel at USA setter restriksjoner på forsendelse av amerikansk produsert materiell fra Norge til eksempelvis Tyskland («Third part»). Dessuten kan ikke Airbus motta gradert materiell for reparasjon. Norske tollmyndigheter har også ganske rigide regler for utføring/innføring av materiell, sa en fornøyd teknisk sjef som nå har lykkes med en lærlingordning, der han har 10 lærlinger på teknisk side. Vi har satt i gang en «yngrebølge» sa han med et smil.

Avslutningsvis kan jeg ikke unngå å si at jeg fikk en flau smak i munnen når jeg forlot Andøya. Her ligger en stor operativ veldrevet base, strategisk plassert, med så mange sheltere at den også kan romme to skvadroner med jagerfly, og så skal den kanskje legges ned. På «verdens største fastankrede hangarskip» som de spøkefullt kaller Andøya, kan QRA jagerflyberedskapen med letthet plasseres, og med en avionikk-oppgradering, kan våre Orion drive nødvendig overvåking av vårt viktige Nordområde til 2035! Dette er nok Admiral Bruun-Hanssen også helt enig i, innerst i sitt marine-hjerte.

En fornøyd, men spent teknisk sjef på 333 skvadron Andøya, oblt Bjørnar Engvik.

Slaget om Atlanterhavet 1939-1945 og de norske krigsseilerne

I denne 300 siders boken, har Jon Michelet skrevet innledningen. Michelet er historisk interessert, men også spesielt engasjert i krigsseilerne og den katastrofale dårlige behandlingen de ble utsatt av myndighetene etter krigens slutt.

Denne boken er et dypdykk inn i slaget om Atlanterhavet, med tyske ubåters utallige torpederinger av allierte fartøyer og sivile handelsfartøyer som fraktet krigsmateriell, og de alliertes seier til slutt. Boken har et spesielt fokus på norske sjømenn/kvinner i marinen og i handelsflåten, med oversikt over nesten 1000 norske marinefolk og nesten 5000 sjøfolk som mistet livet på havet.

Boken beskriver slaget meget grundig når det gjelder det tekniske, taktiske og strategisk marinefaglige.

Boken er selvfølgelig rikt illustrert og har mange beskrivende bilder fra så vel alliert som fra tysk side.

Anbefales! Forfattere: Marc Milner og Frode Lindgjerdet. Utgis på Ares forlag as, isbn: 978-82-92938-33-1

Einar Holst Clausen

Boken «BALANSEGGANG» Forsvarets omstilling etter den kalde krigen

Forskerne Olav Bogen og Magnus Håkenstad ved Institutt for forsvarsstudier (IFS), har lagt ned et meget solid arbeide i å få frem den enorme omstillingen Forsvaret har vært gjennom de siste to tiår. Som de så befriende ærlig skriver i innledningen i boken, en ærlighet som for øvrig er gjennomgående i hele boken; «På to tiår har det norske forsvaret endret seg nesten til det ugjenkjenne- lige. Den kalde krigens enorme mobiliserings- baserte innsatsforsvar har blitt erstattet av et lite, modernisert og delvis profesjonalisert innsatsforsvar..»

Det er første gang at vi kan lese en forskningsbasert og samlet fremstilling av Forsvarets omstilling. Kjell Inge Bjerga har som leder av programmet for omstillingsforskning ved IFS, vært faglig redaktør for denne meget interessante og opplysende boken. Som leser får du innblikk i foranledningen til omstillingen, de politiske prosesser og vurderinger som ble gjort, samt de militærfaglige vurderinger og argumentasjon som har vært fremført av blant andre flere forsvarsjefer i perioden.

Boken som ble presentert i IFS's lokaler den 18. september, er utgitt på Dreier forlag ISBN: 978-82-8265-136-3.

Under presentasjonen der salen var fylt til randen, satt både Sverre Diesen og Sigurd Frisvold. Men de to som benyttet anledningen til å forsvare sin tidligere og nåværende politikk, og kritisere nåværende regjering, var henholdsvis Sven Tore Godal og leder av Utenriks- og Forsvarskomiteen, Anniken Huitfeldt.

Bildematerialet i denne boken på 428 sider, støtter for øvrig godt opp under innholdet, og denne boken bør bli en «må ha» bok for alle forsvarsinteresserte.

Einar Holst Clausen

«KAMUFLASJE»

Cappelen Damm har utgitt denne boken av barne- og ungdomsforfatteren Janne Aasebø Johnsen. ISBN: 978-82-02-48825-3.

«DEN SOM DRAR I KRIGEN TAR MED SEG HELE FAMILIEN»

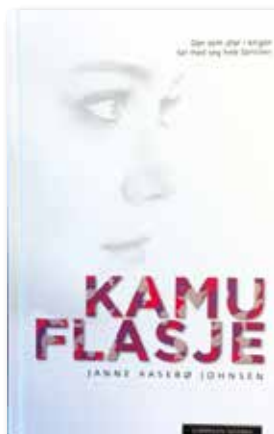
Boken gir oss en sterk historie om krigsførende soldater og de pårørende som er igjen hjemme.

Hovedpersonen Renate er som ungdom flest, med gleder og bekymringer om hverandre, men hun har én bekymring mer enn sine venner, hun ikke vet om faren er i live. Hun savner faren sin.

Avstanden mellom dem blir gradvis større og hennes mor blir syk av bekymringer.

Boken er en god gave-ide for plassering under årets juletre, for både barn og voksne som har opplevd «intopsfravær».

Einar Holst Clausen

Militære operasjoner hefte 14

Nok et interessant og litt annerledes militærhistorisk hefte fra Ares Forlag as.

Interessant fordi forfatteren Peter Antill beskriver Hitlers siste dager på en oversiktlig måte, med kronologi, ryddig oversikt over styrkeoppsettet allierte-sovjetiske-tyske, samt god forklaring på militære symboler. Og når illustratøren Peter Dennis bidrar med meget gode tegninger, stridskart, i tillegg til at heftet inneholder flere bilder som jeg aldri har sett før.

Anbefalt lesning!

Einar Holst Clausen

Velferden på Skjold klar til bruk fra 11. september 2015

-Velferdsbygget på Skjold har stor betydning for soldatene og det nyrenoverte bygget er rustet for fremtiden. Ta godt vare på dette, det skal bestå i mange tiår. Dette sa administrerende direktør Frode Sjursen i forbindelse med at Forsvarsbygg hadde offisiell åpning av det nyrenoverte vernede bygget i Skjold leir. For 20 år siden var tilstanden på de fleste byggene i Skjold leir nedslitt og preget av lite investeringer.

Leiren ble fredet av Riksantikvaren i 2004. Og med det utløste det bestemmelser på hvordan byggene skal renoveres og tas vare på. Kinoen og velferdsbygget er det tredje bygget i Skjold leir som er renoveret i nært samarbeid med Nasjonale festningsverk som ivaretar Riksantikvarens bestemmelser.

Utstillingsvindu - Restaureringen som er utført er omfattende og krevende. Her er arbeidet utført så langt mulig etter de gamle arkitekttegningene fra Blakstad og Munthe-Kaas arkitektkontor. - Forsvarsbygg har vist seg som en kompetansebedrift i utførelsen av den krevende jobben med å restaurere gamle bygg. Fremtidige generasjoner vil takke oss for bevaringen. Skjold leir er et utstillingsvindu på rehabilitering og verdibevaring, sa Christian Borhaven seksjonssjef for kulturminne ved Nasjonale Festningsverk (NFV). Marianne Brenna, overarkitekt ved NFV, har hatt det overordnede ansvaret for å ivareta 50-tallets design og material valg.

Møtepunkt - Velferdsbygget for Skjold leir er også viktig for Målselv kommune. Her går vi på kino og her samarbeider vi med Forsvaret om kulturkvelder. Det er et viktig møtepunkt mellom det sivile og militære. Jeg er imponert over at Forsvarsbygg og Forsvaret viser at de tar vare på gamle bygninger og gir dem ny verdi, sa ordfører i Målselv kommune Helene Rognli.

Operativ evne - Plassmajor for leiren, Kristian Ouren, la vekt på at god velferd for soldatene er et viktig element for å gi god operativ evne. - Velferd satses det på i Skjold leir, og det er viktig at det skjer i god integrasjon mellom lokalsamfunnet, soldater og de ny tilflyttede familier som skal arbeide her.

Fra pressemelding Forsvarsbygg

Foto: Beate Ingebrigtsen, Forsvarsbygg

Kinoen og velferdsbygget i Skjold ble offisielt åpnet for ny drift. Fv: Hans Magnus Stensrud, prosjektleder Forsvarsbygg, Marianne Brenna, overarkitekt Nasjonale Festningsverk, Frode Sjursen, admndir Forsvarsbygg, Helene Rognli, ordfører Målselv kommune, Kristian Ouren, plassmajor Skjold leir, Christian Borhaven, seksjonssjef Nasjonale Festningsverk, Erik Øimoen, direktør Forsvarsbygg (bak), Erik Anders Helin, regionsjef Forsvarsbygg, Svein Tore Skogstad, utleieservice Forsvarsbygg.

Soldatene på Skjold har inntatt spillkonsollene i velferdsrommet.

Lockheed Martin drone - Indago VTOL

På FSi-messen i Fanehallen/Akershus festning i midten av september, var store deler av forsvarsindustrien til stede for å promotere sine produkter. Offisersbladet besøkte en rekke av utstillerne, og her er en spennende drone fra Lockheed Martin. Dronen er lett, sammenleggbar, og enkel å operere. En rekke sensorer, som eksempelvis high-tech kamera, infrarød teknologi, avanserte data- og kommunikasjonssystemer, som kan overføre måldata til andre plattformer. Droner er fremtiden, og det skal bli interessant å følge med den videre utvikling, spesielt i det nettverksbaserte forsvaret.

DRONENS DATA:

- Rekkevidde 15 km
- Flytid: 50 min
- Enkelt og pakke sammen og legge i en sekk.
- Med 3 batterier kan en holde systemet i luften ca 20 timer i døgnet (2 på konstant lading)
- Klargjøringstid 2-3 minutter.
- All allværs-system (12 m/s vind,

- kan opereres i -34 til +38 og fly i opptil 6 mm regn)
- Nesten lydløst på 50m høyde.
- En rekke ulike «lett utskiftbare sensorer» for blant annet ISR, søk/redning og inspeksjon. Sensorer og annet kan utvikles etter kundens behov.
- Systemet kan integreres på båter og kjøretøy.

Einar Holst Clausen

P-51 Mustang på Kjeller flyplass!

Den 6. september ble en stor dag på Kjeller, da Kjeller flyhistoriske kulturpark i samarbeid med Norsk Spitfire Stiftelse, inviterte fly-interesserte til å få oppleve det amerikanske jagerfly-ikonet fra 2. verdenskrig P-51 Mustang. I tillegg til Spitfire, fløy noen norske flygere Mustang under krigen.

Disse hadde fått sin grunnopplæring på flyskolen på Kjeller og den norske flyskolen i Little Norway med skoleflyene Tiger Moth og Fairchild Cornell. Den avanserte treningen foregikk på skoleflyet Harvard. Alle flyene fikk publikum oppleve denne dagen på Kjeller.

Den mest kjente norske Mustang-flyger er Werner Christie. Etter krigsutbruddet i 1940 greide han å flykte til Little Norway i Canada. Fra 1941 deltok han som flyger både i norske og engelske skvadroner, bl.a. Som Wing Commander. Som flyveress er han en av de mest dekorerte krigsheltene Norge noen gang har hatt. Andre kjente kjente Mustang-flygere er Kristian Nyerød og Arne Austeen. Mustangen er i privat eie, men opereres av Boulton Flight Academy i England (Goodwood airfield).

Dagen på Kjeller ble fylt av flyoppvisning med Mustang, Spitfire, Harvard, Cornell, Norseman og Tiget Moth, samt foredrag av Spitfire-flyger Rolf «Rolling» Kolling. Offisersbladet fikk oppleve Mustangen og Harvarden fra lufta. Det kom tusenvis av skuelystne, som alle kom gratis inn. En god veteranfly-dag!

Tekst & foto: Einar Holst Clausen

Av John Berg
Forsvarsanalytiker

ISRAEL STØTTER JORDAN

Heron TP.

Bell AH-1F Cobra.

Israel har solgt 12 IAI (Israel Aerospace Industries) Heron TP droner til det jordanske flyvåpenet, i det som beskrives som det første israelske våpensalg noen sinne til et arabisk land. Samtidig har Israel overført et antall Bell AH-1F Cobra angreps-helikoptre til Jordan. Det skal dreie seg om 16 maskiner som ble tatt ut av israelsk tjeneste i 2013, og som nå er heloverhelt for USAs regning. Jordan har fra tidligere ca. 12 AH-1F'er operative. En del av de israelske Cobra'ene, trolig minst fire, vil bli brukt som reservedeler. Jordan har også mottatt seks IOMAX AT-802 lette angrepsfly (i Europa mest kjent som lette brannslukningsfly) fra Forente Arabiske Emirater. (Combat Aircraft okt 2015, Air Forces Monthly sept 2015)

"GIDEON-DOKTRINEN"

Israels forsvarssjef, generaløyntant Gabi Eisenkot, har levert et 33 siders strategidokument, populært kalt "Gideonoktrinen", som grunnlag for en 5-års langtidsplan. I følge israelsk presse fremgår det at Eisenkot er forholdsvis uenig med statsminister Benjamin Netanyahu. Iran behandles bare to ganger i dokumentet og da som støttespiller for terrorister i Israels nærområder. Atomprogrammet nevnes

Hamasraketter.

ikke, men Eisenkot utelukker visstnok ikke et mulig hemmelig iransk program for utvikling av atomvåpen. I uformelle samtaler skal han ha sagt at avtalen om Irans atomprogram kan kritiseres men at den også inneholder positive elementer. Den er en "done deal", sier han. Det sier som kjent ikke Netanyahu.

Takket være sterke militære institusjoner med bred basis i befolkningen unngikk nabolandet Egypt så vidt borgerkrigene som har rammet Syria, Irak, Jemen og Libya. Men Egypt utfordres nå av terrorister i Sinai, først og fremst av Ansar Bayt al-Maqdis, som for et års tid siden erklærte sin lojalitet til "IS-kaliff" Abu Bakr a-Baghdadi og begynte å kalle seg "IS Sinai Distrikt". Dette har brakt Egypt og Israel tettere sammen. Israelsk presse har bemerket at det utvikler seg et tettere operativt og spesielt etterretningsmessig samarbeid. Eisenkot på sin side skriver at ingen kunne forutse IS' overraskende fremvekst. Trusselen mot Israel er også økende fra det al-Qaeda-tilknyttede Jabhat al-Nusra og grupperinger ved Israels sørgrense og ved Golanhøyden. Hizbollah og Hamas rår nå over nærmere 100.000 raketter.

Den rent militære trusselen mot Israel er redusert, blant annet grunnet ødeleggelsen av Syrias kapasitet til å bruke kjemiske våpen, og siste 20 års ødeleggelser av atomprogrammene og de kjemiske kapasitetene i Irak og Libya. Siden 1985 har Israel redusert antallet stridsvogner med 75 prosent og kampfly med 50 prosent, gjennom skraping av eldre utstyr. Antallet ubåter øker og siste 20 år er dronekapasiteten økt med 400 prosent. Cyber- og e-kapasiteter øker.

Mens Hamas tidligere så gjennom fingrene med og til dels billiget at mindre, enda mer ytterliggående grupperinger i Gaza skjøt raketter mot Israel og prøvde andre aksjoner, slår organisasjonen nå hardt ned på slik virksomhet. Det synes spesielt å være IS-tilknyttede Sheikh Omar Hadid brigaden som styrker seg mens Hamas svekkes og mister kontroll. Israel ønsker ingen tilnærming til Hamas i frykt for at det kan svekke de allerede kritisk svake Selvstyremyndighetene på Vestbredden.

Et glimt av det fremvoksende

samarbeidet i regionen er at et israelsk tankfly har tanket opp fem jordanske F-16 på vei over Atlanteren for å delta i øvelse Red Flag i USA. Disse jordanske kampflyene ble også observert på US Air Force basen Lajes på Azorene (Portugal), der de sto sammen med fem F-16, fem F-15 og et KC-707 tankfly, alle fra det israelske flyvåpenet. (Jerusalem Post sept 2015, Combat Aircraft okt 2015)

BRITENE SLÅR TILBAKE

21. august rettet britene for første gang i fredstid et droneangrep direkte mot en terrorist med britisk statsborgerskap. Det var 21 år gamle Reyaad Khan som ble lokalisert og drept i et kjøretøy på en vei utenfor Raqqa i Syria, etter at britisk e-tjeneste hadde avdekket at han sto bak planer om terrorangrep i Storbritannia. Offisielt benekter britene at de har en "drapsliste" over egne borgere i IS, men media hevder at det står fem mann på listen, med "Jihadi John" (Mohammed Emwazi) på topp. Jihadi John er kryptet som har utført halshuggingene av gisler som er blitt vist på video.

Sammen med Reyaad Khan ble også en annen britisk statsborger, Ruhul Amin, 26 år og fra Aberdeen, og ytterligere en IS-terrorist drept. I et amerikansk droneangrep ble en tredje britisk statsborger, den 21 år gamle tidligere hackeren Junaid Hussein fra Birminham, drept. Britisk etterretning har lenge prioritert Raqqa. Med på avlyttingen som lokaliserte Khan kan et Rivet Joint fly som siden oktober 2014 har fløyet fra Kypros ha vært. En del Labour representanter i Parlamentet, og enkelte Torier samt noen menneskerettighetsorganisasjoner har kritisert angrepene. Reyaad Khan ble født i Cardiff og har syslet med planer om "masseslakt" i britiske gater. Han har også røpet ønsker om å drepe dronningen. Han opererte under navnet Abu Bujana Britani og opptrådte på en skrytevideo sammen med en flirende Amin, der han hevdet å ha sett gisler bli halshogd og selv ha henrettet "mange fanger". Det var imidlertid ikke denne videoen som var det tunge bevismaterialet mot dem. Khan og Amin ble drept av et Hellfire missil fra en Reaper drone. (Daily Telegraph sept 2015)

ISILs fryktelige henrettelse av kristne.

Bergans

OF NORWAY

Bergans of Norway har vært med på å sette standarden for verdens mest avanserte tur- og forsvarsutrustning siden 1908.

www.bergans.no

EXTENDED **AWARENESS**

The GIRAFFE 8A is a recent extension to Saab's world-class line-up of surface radar systems. This 3D long-range air surveillance radar system is designed for the highest level of situational awareness and ballistic missile defence – in any climate. The GIRAFFE 8A provides exceptional range and multi-role capabilities, combined with operational flexibility that allows you to virtually look into the future.

With our more than 60 years of innovative radar development you can rely on Saab's *thinking edge* to provide the capabilities needed to meet future threats and requirements.

www.saab.com

GIRAFFE 8A – a member of Saab's world-class line-up of Surface Radar Solutions.

SAAB